

ทสบารมี
และ
บทกวานาคณาพัน
เวสสันดรบ้าดก (มหาช้าง)
โดย
พระครูประภาศสมາธิคุณ
พระมหาสุดใจ นิลวัฒน์
และ ท่านอธิปัตติโต กิกขุ

294.31881 ประจำบ สาเกตุ
W 332.๗ พมพถวายแผนกรธรรมวิจัย ม.จ.ร.

จ.๖ ก. พ. ๒๔๙๔

ก ร ร น ท ศ ล ป า ภ ร

ท ศ ล ป า ภ ร

ข က น น ท า น า ค า ร

น.ส. ถ า น ด า ท ิ ห ក น ย ไ ท ร ว น
และ

บ ท ภ า น า ค า ล า พ ั น

เว ส ស น ค ร บ า ດ ก (ม หา ช า ต ิ)

โดย

พระครูประการศส์สามาธิคุณ

พระมหาสุคใจ นิลวัฒน์

และ ท่านอธิปัตติ ภิกขุ

ประจ ว บ สา เก ต ุ

พิมพ์ด้วยแผนกรรณวิจัย ม.จ.ร.

ขอส ช ด น ห ง ช า ต ิ

ก ร ร น ท ศ ล ป า ภ ร

เลขที่องค์ ๗๔

เลขหน้า ๒๙๔. ๘๑๘๘๑
เลขหลัง ๑๐ ๓๓๒ ๑

เลขทะเบียน บ. ๙ ก ๙๗๕๐

พิมพ์โดย โรงพิมพ์เดียวเชียงจงเจริญ ๒๕๓ สีแยกสำราญราษฎร์ พระคอนฯ
นายเตียววุ้ย แซ่เตียว ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๑๒ โทร. ๒๓๗๗๙

(๘)

คำແແລງ

หนังสือเรื่อง “ทศบารมี และ บทกวานาคاذ พัน” เล่มนี้ ข้าพเจ้าได้เคยเขียนร่วมกันกับ ท่าน พระครูประการศสมารชิกุณ และพระมหาสุคิจ นิลวัฒน์ ในสมัยที่ยังคงเป็นพระภิกษุ ในนัยาว่า ท่าน อธิบดีที่ ภิกษุ ในขณะที่ได้จัดพิมพ์เป็นครั้งแรกนั้น ปรากฏว่าเป็นที่สนใจของพุทธศาสนาชนอยู่มาก จน หนังสือหมดลง และยังมีผู้มาตามหาอยู่มาก จนหนังสือ หมดลง และยังมีผู้มาตามหาอยู่อีกมาก

พอคิดกันกับในขณะนั้น ข้าพเจ้าได้มีแผนการณ์ที่ จะเดินทางไปเพชรบุรีและศึกษาต่อในต่างประเทศอยู่ ในจิตใจ ในการเดินทางไปตามจุดประสงค์ข้อนี้ย่อม ต้องใช้เวลานานພอกว่า จึงจะกลับมาประเทศไทยอีก ข้าพเจ้าได้พิจารณาเห็นว่า ในขณะที่ข้าพเจ้ายังเตรียมการ และรอคอยคำตอบจากต่างประเทศอยู่นั้น ข้าพเจ้าควรจะ

(๒)

ทำงานการอะไรให้ เป็นประโยชน์แก่ชาวโลกเข้าบ้าง
ถึงจะไม่ได้ค่าตอบแทนเป็นเงินตรา ก็ขออาเป็นบุญกุศล
ข้าพเจ้าจึงได้รวบรวม หนังสือที่ได้ เคยเขียน มาในอดีต
ออกเผยแพร่ โดยทั้งใจว่าเมื่อพิมพ์ขึ้นมาและจำหน่าย
ให้ทุนคนแล้ว ก็จะได้จัดถวายไว้กับสถาบันทางพระ-
พุทธศาสนาแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นการทำบุญด้วยแรงงาน
ก่อนที่จะจากประเทศไทยไป

ข้าพเจ้าอยากระบอกกับท่านผู้อ่าน ทั้งหลายไว้ ณ
ที่นี้ด้วยว่า ข้าพเจ้ายังมี “^{๕๖} หนสนในทางจิตใจ” อธิบาย
เรื่องหนึ่งที่จะต้องจัดการชาระค่าไป ก็อ หนังสือชุด
“^{๕๗} ทางชีวิต อนุสารแนะนำทางชีวิตที่ถูกต้อง”

ในระยะที่หนังสือชุดนี้ พิมพ์ ออกมามาก สายตา ของ
ท่านทั้งหลายใหม่ ๆ ข้าพเจ้าและคุณพุทธมนต์ ณ สาม-
พราน ได้พยายามปลูกปักกันอย่างเต็มที่ โดยอาศัย
โฆษณาทางวิทยุกระจายเสียงยานเกราะ ภาคขัว้นใจ

(๓)

ชนบท และได้มีผู้บุกรับเป็นสมาชิกกันพอตุ แต่พอ
ทางราชการประกาศให้หงค์การโฆษณาทางวิทยุ ชั่วคราว
“ทางชีวิต” จึงคันมาได้ออกเพียง ๒ เดือน (๒ เล่ม)

กั้นคนทุน

หลังจากนั้นมาข้าพเจ้าก็ต้องเป็นทุกชีวิตร้อยต่อเดือน
เวลาในเรื่องหนังสือ “ทางชีวิต” ยังออกได้ไม่ครบ
ตามที่ได้กำหนดไว้ (๑๒ เล่ม) สมาชิกของเราหลาย
ท่านคงบ่น หลายท่านคงค่า่ว่า แล่ห์หลายท่านคงคิด
อุทิศเงินค่าสมาชิก ๓๐ บาท กรวดน้ำกว่าขันไปแล้ว
เสียเงินแล่ห์ความรับผิดชอบได้ทำให้ข้าพเจ้าต้องนอนสตุ๊ง
อยู่ต่อคอมากจนทุกวันนี้

ข้าพเจ้าขอสัญญาท่านสมาชิก ‘ทางชีวิต’ ทั้งหลาย
ไว้ ณ ที่นี้ว่า ข้าพเจ้าจะยังคงไม่หนี้ท่านไปไหนกว่า
จะชำระหนี้สินทางค้านจิตใจเรื่องนี้หมดสิ้นเสียก่อนเป็น
แน่ แต่ขอเวลาให้ข้าพเจ้าบ้างตามสมควรเท่านั้น

(๔)

ขณะนข้าพเจ้ากำลัง เอาทุน จากหนังสือ เเล่มนี้ ไป
จุนเจื่อนหนังสือเล่มนั้นอย่างค่อนข้างจะชุลมุนอยู่บ้าง พอย
ทุกสิ่งทุกอย่างเรียนร้อยดีแล้ว “ทางชีวต” อีก ๕ เล่ม
คง เเล่ม ๙-๑๐-๑๑-๑๒ ก็คงจะมีโอกาสเยี่ยมหน้า
มหาท่านอีกในไม่ช้านัก.

ขอได้รับความขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย
ประจวน สาเกตุ
(อุดม อธิปัตโตร ภิกขุ)

๒๔ กฤกฏาคม ๒๕๑๒

หนังสือ “ทดสอบมี” ในการพิมพ์ครั้งนี้ จำนวน ๒,๕๐๐ เล่ม
ข้าพเจ้าขอถวายแด่นกรรมาจัย ม.ช.ร. ที่ยหมด

ป.ส.

๑ ส.๓. ๐๒

สารบัญ

ทสีบารมี

บารมี	๓
ทานบารมี	๖
ศีลบารมี	๙
เนกขั้นบารมี	๑๑
ขั้นญาบารมี	๑๖
วิริยบารมี	๒๐
ขันติบารมี	๒๕
สัจจบารมี	๓๐
อธิษฐานบารมี	๓๔
เมตตามบารมี	๓๗
อุเบกขบารมี	๔๓
บทกวานาคាជາพน	
สังเขปดำเนินการเหตุน์มหาชาติ	๕๐
ทศชารติ	๕๒
เวสสันดรชาดกและคถาภานา	๕๘
ห้วใจคถาภัน	๖๓

ข้อปฏิบัติสำหรับบุคคลผู้ที่ประกนา “พุทธภณ”
หรือกันยหนึ่งเรียกว่า “พุทธการกธรรม” គဓรន
ที่จะทำให้สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า ท่านเรียกว่า
“บารมี” แปลว่า ภริยาของท่านผู้ยังไม่ชงหมาย
เอาพระโพธิสัตว์ ท่านจำแนกไว้เป็น ๑๐ ประการคือ

๑. ทาน การให้

๒. ศัล การรักษากาย ว่าใจให้เรียบร้อย

๓. เนกขัมมะ การไม่ติดในสิ่งใด ๆ

๔. บัญญา ความรอบรู้

๕. วิริยะ ความเพียร

๖. ขันติ ความอดทน

๗. สักขะ ความจริง

๘. อธิษฐาน ความตั้งใจมั่น

๙. เมตตา ความหวังดีต่อผู้อื่น

๑๐ อุเบกษา ความวางแผน

พระพุทธเจ้าของพวกเราทั้งหลายพระองค์นี้ ก่อน
 เท่าที่พระองค์จะสำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า พระองค์ก็
 ทรงบำเพ็ญข้อวัตรปฏิบัติ ๑๐ ประการนี้อย่างเคร่งครัด
 มาแล้วนับจำนวนเป็นไส้ได้ ฉะนั้นในที่นี้จะได้นำทั่ว
 อย่างการบำเพ็ญบารมีธรรม ๑๐ ประการของพระพุทธ-
 องค์มาเป็นทัวอย่าง เพื่อเสริมศรัทธาของท่านผู้
 ประทาน พุทธภูมิ คังกล่าวแล้ว ดังต่อไปนี้
 พระพุทธเจ้า เมื่อพระองค์ยังเสวยพระชาติเป็น
 สุเมธดาบส เกิดในครະกุลพราหมณ ในเมืองอมรavici
 เมื่อพิจารณาเห็นความไม่เที่ยงแท้แน่นอนของโลก เกิด
 ความเบื่อหน่าย จึงอกบวชเป็นดาบสานไถมานและ
 อภิญญาโดยสมควรเมื่อได้ทราบว่า พระพุทธเจ้าทรง
 พระนามว่าที่บังกร เสด็จไปสู่เมืองอมรavici สุเมธดาบส
 จึงไปเฝ้าพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น และได้อุทิศยอมพลี
 ตัวเองให้เป็นสะพาน ให้พระพุทธเจ้าทรงเสด็จพระราช
 ดำเนินไปบนหลัง ด้วยไม่ประณามจะให้พระพุทธเจ้า
 และ พระภิกษุสงฆ์ต้องย่าเหยียบโคลน เพราะสถาน
 ที่นั้นเป็นที่ลุ่มและยังถมเพื่อรับเศศไม้มีเรียบร้อย ท่าน

ได้ตั้งความปรารถนาไว้ว่า ด้วยการอุทิศตนอย่างนี้
ขอให้ได้สำเร็จเป็น “พระพุทธเจ้า” ในอนาคต

นับแต่นั้นมา สุเมธคานสกีย์ถือปฏิปทาข้อ
ปฏิบัติในการที่จะสำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า คือการมีธรรม
๑๐ ประการ อย่างเคร่งครัดตลอดมา

สุเมธคานส ได้เวียนว่ายตาย กิกบាเพญ “พุทธ
การกธรรม” ๑๐ ประการนี้ จนวาระสุดท้ายได้ตรัสรู้
เป็นพระพุทธเจ้า และทรงได้รับพระนามว่า “พระ-
โคตมพุทธะ”

สำหรับในหนังสือเล่มเดือน จะขอเขียนเล่าแต่
เพียงพระบารมี เท่านั้น จะขออยู่ไม่เล่าถึงอุปบารมี
และ ปรมตถบารมี ซึ่งเป็นพระบารมอันยงยวด
ยิ่งกว่า เพื่อให้สมควรแก่หน้ากระดาษและเวลา
อันเดือนอย ที่พอจะหามาเขียนได้ในขณะนี้

□ □ □

ทาน เป็นชื่อของกุศลเจตนาอย่างหนึ่ง ซึ่ง
เป็นเหตุให้สละแบ่งบันทรัพย์สมบัติตลอด จนถึง
ร่างกายและชีวิต ให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่อน เป็น
การบังกันไม่ให้เห็นแก่ตัวจนเกินไป

ความไม่ตรึงห่วงกัน ความสามคิดของหมู่
คณะ ถ้าหากขาดท่านเสียอย่างเดียวก็เจริญองค์งาน
ไม่ได้ ดังนั้นท่านจึงจัดทานบารมี ไว้ในอันดับหนึ่ง
พระพุทธเจ้าพระองค์ทรงบำเพ็ญทานบารมี เมื่อ
พระองค์ทรงเสวยพระชาติ เป็นพระมหาณมนามว่า
สังขะ

เรื่องสังขะพระมหาณม

เมื่อพระพุทธองค์ได้ทรงอุบัติขึ้นในพระภูมิพรา-
หมณ์มีนามว่า “สังขะ” อยู่ในเมืองโมลินี มีอัธยาศัย
พอใจในการบริจาคมอย่างยิ่ง สมัยหนึ่งกำลังเกิดทาง
ข้ามมหาสมุทรเพื่อไปค้าขายยังท่าทางประเทศ ได้พบพระ
บัจเจกพุทธเจ้าที่ทำเรือคานส่วนทางมา เวลาบ้านกำลัง

เที่ยง แดคร้อนจัดเผาพื้นดินแข็งให้ร้อนแรงอย่างยิ่ง
พระบ้ำเจกพุทธเจ้าเดินมาคั่วyleเท้าเปล่า ร่มก้มไม่มี สังขะ
พระมหาณ์เมื่อได้เห็นคั่งนั้นก้มจิตยินดี ถอยกรองเท้า
และถวายร่มที่ตนมีอยู่นั้นให้แก่ท่าน การเสียสละของ
สังขะพระมหาณ์ครั้งนี้ แม้ว่าจะเล็กน้อย แต่ก็แสดงถึง
นิสัยอันงาม ที่ยินดีสละความสุขของตนให้แก่คนอื่น
ทานที่สังขะพระมหาณ์สละในครั้งนี้ มีผลไปบุญ
เพราะประกอบคั่วของค์ ๓ กือ

๑. ผู้รับบริสุทธิ์

๒. ผู้ให้บริสุทธิ์ และ

๓. ทานนั้นกับบริสุทธิ์

กั่งนั้นจึงปรากฏว่า เมื่อสังขะพระมหาณ์ถวาย
แล้วก็เล่นเรือต่อไป ในวันที่ ๗ เกิดพายุใหญ่ เรือ
อับปาง แต่คั่วຍานิสังส์แห่งงานบารมีได้ช่วยให้สังขะ
พระมหาณ์รอดชีวิตร เกินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ
พร้อมทั้งเกิดโชคดีอีกมากมาย

គេលបារមី

វត្ថុបានយកមនុមួយដែលមានមា កំពេលខ្ពស់

ជាដែរណ៍ទូរចាប់រាយទិន្នន័យ ខ្លួន សប្តា

បែនពីរ គតកំបែនសងស័យទៅជាមួយខ្ពស់ជាដែរណ៍ទូរ

ផ្តុរាបប្រើបាត់ គីឡូកដោយការមិនមែន បានការ វាជាមួយ

ឈុទុន គាន់មានរាយទិន្នន័យក្នុងការបានការ បែនការ

សងបែងយុទ្ធសាស្ត្រ កំពេរភាគី គាន់មានរាយទិន្នន័យក្នុង

ការបានការ បែនការ ឈុទុន កំពេរភាគី គាន់មានរាយទិន្នន័យក្នុង

តែងតាំងពាក្យ តែងតាំង តែងតាំង តែងតាំង តែងតាំង តែងតាំង

ឈុទុន កំពេរភាគី គាន់មានរាយទិន្នន័យក្នុង

ប្រុមគុយ ឈុទុន កំពេរភាគី គាន់មានរាយទិន្នន័យក្នុង

មេដ្ឋាន ឈុទុន កំពេរភាគី គាន់មានរាយទិន្នន័យក្នុង

ខ្លួន ឈុទុន កំពេរភាគី គាន់មានរាយទិន្នន័យក្នុង

ព្រះពុទ្ធផក្សា ឱ្យការបានការ បែនការ ឈុទុន កំពេរភាគី យកមួយ

ឈុទុន កំពេរភាគី ឈុទុន កំពេរភាគី ឈុទុន កំពេរភាគី ឈុទុន កំពេរភាគី

เรื่องพระยาสีລວກัญชร

พระโพธิสัตว์ เมื่อพระองค์เสวยพระชาติ เป็น
ช้างเผือก มีวัยจะสมบูรณ์สมส่วน งดงามตามลักษณะ
ของมงคลหัตถี อาศัยอยู่ในราวดำมพานต์ เกิดอิทธิ
หนาระอาใจในการอยู่คลุกคลียกับหมู่คณะ จึงหลักอก
แสร้งหาความสงบ และบำเพ็ญจริยาอย่างมั่นคง จึง
มีชื่อว่า “สีລວนาคราช”

ครองหนัง พระยาช้างเผือกได้พบคนหลวงทางหัวง
จะช่วยให้พื้นทุกข์ด้วยเกิดสองสาร จึงจัดการนำบุรุษ
นั้นขึ้นคอ นำไปส่งงานถึงราวดำมพานแล้ว ได้พบกับ
ที่สุด เมื่อชายหลวงนั้นกลับถึงบ้านแล้ว ได้พบกับ
ช้างทั้งเจ้าจึงถามราคากของงช้างคุ้ เมื่อทราบว่า งช้าง
บ่าราคาก็ จึงเดินทางเข้าสู่บ้านด้วยหมายใจจะ พบรพระยา
ช้างเผือกทั้งเจ้า แต่เมื่อเดินทางไปแล้ว ก็ไม่พบ
แล้วจึงพูดอ้อนวอนขอตั้ง เพื่อขายเอาเงินมาแก้ความ
ข้อสงสัยที่ตนเองกำลังประสบอยู่ ด้วยกริยาท่าทางที่น่าสง-
 Starr พระยาช้างใจอ่อนน้อมอนุญาตให้ตั้งไว้ กรุงทหนัง

ล่วงไปแล้วครั้งที่สองก็มาขออีก ได้ความกำเริบใจ
 ขออีกเป็นครั้งที่สาม และทั้งๆของพระยาช้างนั้น
 ตามอำเภอใจอย่าง ปราศจากความรู้สึกสำนึกรับในบุญคุณ
 ของพระโพธิสัตว์ช้างເเพื่อกันนี้ เพราตนิสัยอันนิพาถ แม้
 กระนั้น พระยาช้างผู้ประเสริฐก็อดกลั้นโทษะเพรา
 ความเจ็บปวด ไม่ยอมประพฤติล่วงศีลคือการฆ่า
 ตอบแทน

ทั้ยผลบากจากการไม่รักคน มีนิสัยโลงมาก
 ตามกอย่างนั้น ขณะที่ชายผู้นั้นเดินพ้นจากสายตาของ
 พระยาช้างເเพื่อกเท่านั้น ก็ถูกแผ่นคินสูบลงไปสู่อเวจ
 มหาแรก

คนชัวแม้แผ่นคินที่ไม่มีหัวใจก็ยังไม่ยินดีที่จะยอม
 ท่านน้ำหนักไว้ เลยหมดกำลังที่จะรับไว้บนผืนคินนี้
 อีกต่อไป

□ □ □

เนกข้มบารมี

การไม่ติดอยู่ในสิ่งใด ๆ อันเป็นเหตุที่จะชูงใจให้รักและเกลียดชัง จนไม่มีเวลาจะถอนตนออกจากเสียได้ ตรวจตราและพิจารณาโดยใช้วิจารณ์บัญญากโดยถ่องแท้ ปราบปรามการติดนั้นให้น้อยลงไปแม้ว่าจะไม่ถึงขั้นสูงสุด แต่ก็ไม่ยอมตนให้ตกอยู่เป็นทาสของสิ่งเดพย์ติดนั้น ๆ เรียกว่า “เนกข้ม”

การบำเพ็ญเนกข้มบารมี ของพระพุทธองค์ในอดีต ซึ่งพอจะทราบเรื่องมาแล้วก็เป็นอุทาหรณ์ได้ดังต่อไปนี้

อโยธยาจก

เมื่อกรุงทพาราเจ้าพระมหาทักษิณราชสมบัติอยู่ในเมืองพาราณสี พระอัครมเหสีทรงพระครรภ์แก่ และเมื่อถึงเวลาประสูติ นางยักษินีคนหนึ่งแปลงกายเป็นมนุษย์ มาจับพระโอรสนั้นกินเสีย ที่เป็นอย่างนักทั้งอ่านจากองเวรของกรรมกันไว้ แต่ชาติปางก่อน ๆ ซึ่งมีเรื่องดังท่อไปนี้

๙ ทงส่องนางน ๙ กือ พระอัครมเหสีของพระเจ้า
 พรหมทต ๙ กับนางยักษินีเคยเกิดมาร่วมสามีเดียวกัน
 แต่ชาติปางก่อน นางหนึ่งมีบุตร ส่วนอีกนางหนึ่งไม่มี
 และได้จ้องเรยวิว่า เกิดชาติหน้าตน์ໄใด ขอให้เกิดมา
 ของผลาภูกันทุกชาติ ๙ ควยผลของการจ้องเรวของกรรม
 น ๙ นางที่มีบุตรได้กลับชาติมาเกิดเป็นอัครมเหสีของพระ-
 เจ้าพรหมทต ๙ และอีกนางหนึ่งกลับชาติมาเกิดเป็น
 นางยักษินี

๙ ทงส่องกรง ๙ ที่พระอัครมเหสีประสูติพระโอรส
 นางยักษินี ปลอมกาย มาจับกินเสียหงส่องกราวจน เป็น
 เหตุให้เกิดความวิตกทุกข์ร้อนอย่างยิ่ง เมื่อการคลอด
 ๙ กรงทสามกำลังจะเกิดขึ้น ในกรงทสามนี้พระโพธิสัตว
 ทรงมาปฏิสนธิในพระครรภ์ของพระอัครมเหสี ๙ กรงน
 พระเจ้าพรหมทตได้รับสั่งให้จัดทำพิธีกรรมต่าง ๆ เป็น
 การไถ่ภาคผีศาจ และเป็นเสน่ห์น gereะกำบังไม่ยอม
 ให้พระโอรสองค์ที่สามนี้ ๙ ต้องตกเป็นเหยื่อของนาง
 ยักษินีอีก มีการผูกใบตาลที่ข้อพระหัตถ์ของพระ-
 โพธิสัตว์ ตามความเชื่อถือของคนในสมัยนั้น และ

เครื่องบ้องกันอันสุกทัยก็คือ พระองค์ทรงรับสั่งให้สร้าง
โลหปราสาท เรือนเหล็ก ให้พระไօรสประทับอยู่ใน
เรือนเหล็กนั้น ตลอดกาล พระองค์ทรงรับสั่งให้ทำทุก
อย่างเท่าที่จะแน่ใจว่านางยักษินี จะมาจับพระไօรสไป
กินอีกไม่ได้

ครนต์oma พระราชไօรสทรงเจริญวัยขึ้นแล้ว
ก็ทรงประทานพระนามว่า “อโ琰มรภุมาร” เมื่อพระชน
มายุของพระราชไօรสได้ ๑๖ พัฒพระษา พระราชบิดา
จึงจัดทำพธบรมราชากิใช้กอย่างมหฬา

ตลอดเวลา ๑๖ ปี พระโพธิสัตว์ได้รับการเลี้ยงดู
มาอย่างในโลหปราสาทนั้นเท่านั้น ไม่มีโอกาสได้เห็น
ทิวทัศน์ภายนอกเลย ดังนั้นเมื่อวันแรกที่ได้รับพระ-
บรมราชากิใช้ กะหลังเลี้ยบพระนคร พระองค์
ได้ทอดพระเนตรดูตามแนวถิ่น ก้มิสถานตลอดทั่ว
พระราชอุทยานและสาระโบกรณี ซึ่งประดับตกแต่ง
ไว้อย่างสวยงามหาที่เปรียบไม่ได้ จึงทรงคำริว่า พระองค์
ถูกขังอยู่ในเรือนจำนานเท่านาน ทำให้ไม่เคยเห็นโลก

อันตรายการดุจราชราชนี้เลย ทรงได้ตามอั่มมาทัยและได้รับคำตอบว่า เพราะเหตุมาแต่นางยักษินีกินพระ-ชฎาทั้งสองพระองค์ ดังนั้นเพื่อความไม่ประมาทและปลดภัย พระราชบิตรจึงให้พระองค์ประทับอยู่ในเรือนเหล็กอย่างนี้

เมื่อได้ทรงสคับอย่างนี้ก็ทรงคำรว่า เมื่อเรารู้ในท้องมารคาดิ้ง ๑๐ เดือน ก็เหมือนอยู่ในโลกภูมิวนิรภัย เมื่อออกมากล่าวก็ต้องถูกขังอยู่ในเรือนจำเหล็กแห่งนอกนับได้ถึง ๑๖ ปี แม้ว่าจะรอตายมาได้จาก การผ่ากินของนางยักษินีก็ใช่ว่าเราจะพ้น ความไม่เกิดไม่ตายก็หาไม่ คิดได้อย่างนี้แล้วก็ทรงคำริจะஸະสมบัติบัวเสียในวันนั้น ค่อยหาโอกาสจะพยายามบังคมถางสมเด็จพระราชบิตร

ในที่สุด พระโพธิสัตว์พยายาม อธิบาย เหตุผลงานสมเด็จพระราชบิตรพระทัยอ่อน ยินยอมให้บัวได้ตามปรารถนา และพระองค์เองก็ออกบัวตามพระโพธิสัตว์ เช่นเดียวกัน โดยมอบสมบัติให้เป็นหน้าที่ของหมู่อั่มมาทัย จะเลือกการที่สมควรขึ้นรองท่อไป

เมื่อปีรัชนาได้ทรงการออกบัวของพระราชา
 และพระโกรศรั่งนั้น จึงพากันออกบัวตามด้วยเบน
 อันมาก พระโพธิสัตว์ได้พาบริวารหมู่ใหญ่ จำศีล ภานา
 อยู่ในอาศรมสถานเป็นคาบสนใจที่สุด นือการเสียสละ
 สมบัติเพื่อเนกขัมมบารมีของพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น

□ □ □

ບໍລິສູງບາຣມີ

ความรอบรู้ ปราศจากความลังเลงสัยไม่
แน่นอนหรือความเข้าใจผิด เรียกว่า ບໍລິສູງ ເປັນ
ประดุจดวงประทีปທี่ส่องทางด้านนີ້ ชົວຕາໃຫ້ເປັນໄປ
ໂດຍສະດວກຜາສຸກ ເປັນประดุຈອາວຸຫຼາທຈະຜ່າພັນ
ອຸປະສົງຮັບຊັບ ໄດ້ດຳແນນໄປດ້ວຍຄວາມເຮັດວຽກ ແລະ
ເປັນຄຸນຫຮຽມທຈະນຳມານຸ່ມຢືນຢັນຄວາມສໍາເລັດແຫ່ງຄວາມ
ປරາດນາທຸກອ່າງ

ການທະເອາະນະອຸປະສົງຄົນນີ້ ແລະກໍາວິນສູ່
ວິໄລທີ່ຈຳນວຍຝາຍຶງ ຂັ້ນໄປ ຈົນໄດ້ປະລຸພະໂພ໌ສູານ
ນັກທອງອາສີ່ ອານຸກາພ ພອນບໍລິສູງບາຣມີ ເປັນສໍາຄັນ
ຄວາມໂຈ່ເຂດາ ໃນເຄຍຫ່ວຍທຳມານຸ່ມຢືນຢັນໃຫ້ປ່ອງນຈາກ
ກາວະທີ່ຕໍ່ໄຫ້ອຸ່ນໃນກາວະທີ່ສູງໄດ້ເລີຍ

ພຣະພຸທທອງຄ່ອງທຣງນຳເພື່ອບໍລິສູງບາຣມີນາ ໃນ
ອົດຕະດັ່ງຕົວອ່າງທີ່ຍົກມາແສດງໄວ້ ໃນ ທີ່

เรื่องสัมภากุมาր

ในอคีตกาล พระราชาพระองค์หนึ่งทรงพระนามว่า “ชนัญชัยไกรพย” ดำรงราชย์ในพระนครอินทบีทถ์ ในแคว้นกูรุ มีพระมหาณิชชื่อ สุจิรตะ เป็นปุโรหิต วันหนึ่งพระองค์ทรงถกบัญหารธรรมชื่อ “ธรรมยา cascade” กับท่านพระมหาณิชช์ปุโรหิตว่า เมื่อพระองค์ทรงปักธงไว้เพื่อประกาศราชภูมิโดยธรรมอย่างนี้ แต่ด้วยเหตุใดเราจึงหลีกเลี่ยงจากการนินทาไม่ได้ ท่านพระมหาณิชช์ปุโรหิตมีคำนว่า สามารถจะตอบบัญหานี้ได้แต่ก็ไว้ว่าตนนั้นฉลาด คั้นนั่งทูลพระราชาว่า นอกจากวิธุรพระมหาณิชแล้ว คนอื่นยากที่จะแก้ได้ เมื่อพระองค์สตับคั้นนั่น จึงรับสั่งให้สุจิรตะพระมหาณิชเดินทางไปยังสำนักของ ท่านวิธุรพระมหาณิช พร้อมด้วยแผ่นทองคำที่เป็นแผ่น เพื่อจาริกคำวิสัชนาลงในแผ่นทองนั้น และได้สั่งไปพร้อมด้วยเครื่องบรรณาการเบ็นอันมาก

ท่านสุจิรตะเที่ยวกันหา ท่านวิชุรวราหมณ์เท่าไร
 ก็ไม่พบ แม้จะตามท่านผู้ที่ได้รับยกย่องในที่แห่งนั้น ๆ
 ว่าเป็นบันฑิตก็ไม่มีใครที่สามารถจะแก้บัญหาที่ถูกนั้น
 ได้ ดังนั้นท่านสุจิรตะจึงเดินทางต่อไปเรื่อย ๆ จนถึง
 พระนครพาราณสี และได้พบท่านวิชุรวราหมณ์ทันนี้
 เมื่อได้โอกาสสัมภาษณ์ข้อข้องใจนั้น แต่ท่านวิชุรวรา-
 หมณ์ก็ไม่สามารถจะแก้บัญญานนั้นได้เช่นเดียวกัน เพราะ
 มัวสาลุนอยู่กับการคิดแก้คิดความ ของประชาชนอยู่
 จึงบอกให้ท่านสุจิรตะไปหาภัทรวราหมณ์ผู้บุตรของตน
 เมื่อท่านสุจิรตะไปพบภัทรวราหมณ์ ก็เป็นขณะ
 ที่ภัทรวราหมณ์กำลังสุขสบายนั้น อยู่ด้วย ประทับริกรรณไม่
 อาจจะแก้บัญหานี้ได้ จึงแนะนำให้ท่านสุจิรตะไปถาม
 สัญชัยกุமาร แม้สัญชัยกุmarก็ไม่อาจจะแก้บัญหานี้ได้
 เพราะมีจิตขุ่นมัว เช่นเดียวกัน แต่ก็ได้แนะนำให้ท่าน
 สุจิรตะพราหมณ์ไปหา สัญชัยกุmarผู้เป็นน้องชายของ
 ตนซึ่งมีอายุได้เพียง ๗ ขวบ โดยอ้างว่ามีปริชาบัญญา
 เนลียวนดาด ท่านสุจิรตะเมื่อได้ฟังดังนั้น ก็สำคัญผิด

คิดว่าจะไรกันเด็กอายุ ๗ ขวบ จะแก่บัญหาที่ผู้ใหญ่
หลายคนแก่ไม่ได้ เด็กอย่างจะให้หมดลงสัยว่า "ไม่มี
ใครแก้ได้" เนื่องจากว่า ก็ยังชายน่าอยู่ที่ไหนเล่า
สัญชาติภูมารกซึ่งบอกว่า โน่นแน่น้ำภูมารกำลังเล่น
อยู่กับเพื่อนเล่นทั้งหลาย ไปตามเขาเดิน

ขณะที่ท่านสุจริตะเข้าไปหา ส้มภูมารนั้นเป็น^๔
เวลาที่ส้มภูมารกำลังเล่น ผ่อนอยู่อย่างสนุกสนาน เมื่อ
พระโพธิสัตว์เห็นพระมหาณ์มายืนอยู่ข้างหน้าอย่างนั้นจึง
ถามว่า มีธุระอะไร ? เมื่อสุจริตะพระมหาณ์ได้บอก
เรื่องราบทั้งหมดแล้ว พระโพธิสัตว์ก็แสดงธรรมยาคำ^๕
นั้น ให้ฟังอย่างถูกต้องไม่เป็นทั้งเลงเลงสัย

วิริยบารมี

“วิริย” คือ ความเพียร ตามพยัญชนะ
แปลว่าความเป็นผู้กล้า หมายความว่าเป็นผู้กล้าใน
การประกอบกรณีกิจ ไม่คร็นครามย่อท้อต่ออุปสรรค^๕
ทั้งหลาย

ความเพียร ตามหลักธรรมหมายถึงความเพียร
ในสังทชอบ คือเพียรไม่ทำความชวทัยง์ไม่เคยทำ
เพียรเลิกกระทำความชวทเคย์ทำแล้ว และพยายาม
ทำดีให้มากยิ่งขึ้น บุคคลที่ประสบผลสำเร็จในชีวิต
ได้ก็ด้วยความเพียร

ความเพียรท่านจัดเป็น ๓ ขั้น คือ ขั้น ธรรมชา
ต ขั้นกลาง และ ขั้นสูง

๑ ขั้นธรรมชาต คือเพียรเพื่อช่วยเหลือผู้อ่อน ไม่เมื่อเข้า^๖
ได้รับความลำบากเดือดร้อน
๒ ขั้นกลาง คือความเพียรที่เป็นไปในสังกายนอกแต่^๗
เนองด้วยตน เช่นเพียรเพื่อรักษาทรัพย์

สมบต หรօเกียรตคุณของตนเอง หรօ^๔
พวกพ้องไม่ให้มัวมองเสียหาย

ขันสูง คือความเพียรที่จะต้องต่อสู้กับ อันตราย
ชั่วๆ กล่าวคือเมื่อตกอยู่ในที่มีอันตราย
รอบด้าน ก็เพียรต่อสู้กับอันตรายนั้นๆ
อย่างแรงกล้าจนนำชีวิตมาได้ หรօ^๕
เพียรก่อสร้างความสุข ความเจริญขันสูง
สุดให้เกิดแก่ตน

พระพุทธเจ้าทรงหลายผู้ได้บรรลุพระนิพาน ซึ่ง
เป็นความสุขอันยอดเยี่ยม ก็เพราะความเพียร ๓ ขั้น
นั้น พระองค์ได้ปฏิบัติตลอดเนนกชาติ ในอดีตจนถึง^๖
ปัจจุบันชาตินี้

ดังนั้นความเพียร จึงข้อว่าเป็นบารมีประการหนึ่ง^๗
บัดนจะได้นำชาดกที่พระพุทธองค์ ได้ทรงบำเพ็ญมา^๘
แสดงไว้เป็นตัวอย่าง

เรื่องพระยากระนตุ้ม

ในอีกกาล สมัยที่พระเจ้าพรหมทัตยังเสวยราชย์
อยู่ ณ พระนครสาวัตถี ในหมู่บ้านชือกาสิกาม มี
ชาวนาผู้หนึ่ง เมื่อไถนาแล้วจึงปล่อยฟูงโโคให้และ^ห
เลิ่มหญ้าตามท้องทุ่งอันกว้างใหญ่นั้น เมื่อฟูงโโคได้และ^ห
เลิ่มหญ้าเพลินเข้าไปสู่คงคิบ เมื่อได้เวลากลับบ้าน
พราหมณ์นั้นก็เลิกงาน และหมายใจ จะจูงฟูงโโคเหล่านั้น^ห
กลับบ้านด้วย แต่ไม่เห็นฟูงโโคของตนเลย เกิดความ^ห
โกรธนี้เที่ยว กันหาอยู่ในคงคิบ ก็ไม่สามารถจะพบได้
เดินลงทางเข้าไปในคงลึกทางกลับไม่ได้ ต้องสู^ห
ทนกับความหิวกระหายอย่างที่สุด เมื่อเดินไปพบ
ต้นมะพลับ ซึ่งกำลังมีผลตกทันหนึ่งที่ปากเหวจังหวง
เข้าเก็บผลที่หล่นลงกลาดเกลือนต้นบริโภค แต่ยังหา
ระงับความหิวได้ ไม่ได้ไม่จึงปืนขันบนต้นเที่ยวให้ปลิด
ผลบริโภคความชอบใจ ให้เพลินไปจนถึงกึ่งเล็กไม่
รู้สึกเลยผลตัดกลงสู่เหวนนห

ครั้งนั้นพระโพธิสัตว์เกิดเป็นราหู เมื่อวันนั้นเที่ยงแสวงหาผลไม้อยู่ตามซอกเหวนั้น พบรากามณ์นั้นเข้าจึงร้องถาม เมื่อได้ทราบความคิดอุตแล้วจึงมีทักษิณสังสาร เอาปลายเชือกข้างหนึ่งที่พระหmundหงไว้ให้ต้นมะพลับนั้นทึบลงไป เพื่อให้พระามณ์นั้นเกะะ จนในที่สุดสามารถนำพระามณ์ขึ้นมาจากเหวนั้นได้

ด้วยความอ่อนเพลีย จากการอุก แรง ช่วยเหลือพระามณ์ พระยากระบีจงบอกให้พระามณ์นั้นค่อยระวังสัตว์ร้าย ตนเองจะนอนเพื่อพักເօาร่างสักเล็กน้อย ครั้นพระามณ์นั้นรับรองแล้วก็หลับไป ส่วนพระามณ์แทนที่จะรู้สึกบุญคุณของหวานนั้น กลับเห็นผิดเบ็น ชอบด้วยอ่านใจแห่งความหิว กิตว่าแม่วานรก็เป็นอาหารของเรานะในเวลานี้ได้ และจึงค่าวาก้อนหินก้อนหนึ่งทุ่มลงไปที่ศีรษะหวานร แต่พระทนกำลังอ่อนอิคโดยเต็มที่ จึงไม่สามารถจะทุ่มนหินโดยแรงให้ถูกศีรษะหวานได้ หินก่ออยู่ ไปกระแทบศีรษะหวานหน่อยหนึ่งพอเลือดออก หวานรรู้สึกทัวจึงกระโจนหนีขันทันไม่ด้วยเกรงภัย และกล่าวว่า โอ ไฉนท่านจึง

ทำกับเราย่างนี้ ท่านรอടตามมาได้ก็ เพราะอาศัยเรา
น่าจะเคยห้ามปราบมิให้คนอื่นมากระทำการร้ายเรา นี่
ท่านกลับมาทำเสียเอง ครั้นกล่าวอย่างนี้แล้วแทนที่
จะนำพระมหาณัตน์ไปส่งให้ถึงที่พระยาวนร จังชั่วทางให้
พระมหาณัฐน์เดินไปเอง

ส่วนพระมหาณัฐ์ให้ตร้าย เมื่อได้ทราบทางจาก
หวานรแล้วก็เดินทางท่อไป พบริเวยน้ำแห่งหนึ่งใน
ระหว่างด้วยความกระหายหัวงี้คืมให้ส้มอยาก แต่
ด้วยอ่านจากกุศลอันแรง กล้าที่ทน ประทุษร้ายท่อ ผู้อื่น
น้ำในหัวงนนั้นจึงถ่ายเป็นเคือกพล่านเหมือนถูกทิ้ม เมื่อ
กระซิ่นถูกร่างกายส่วนนั้นให้ถ่ายเป็นเลือดແเหลนลง
หนองไปทั่วศีริ ยังพระมหาณัตน์ให้เสวยทุกข์เวทนा
อย่างแสนสาหัส เมื่อพระมหาณัตน์เดินทางเข้าเมือง
พาราณสีแล้ว จึงเข้าไปพักอาศัยอยู่ในพระราชอุทยาน
ต่อมามีช้านานก็กระทำการลักทรัพย์ ณ ที่นั้น
ที่สุดของเข้า เราไม่จำเป็นท้องกล่าวถึง เพราะ
ในชาตินี้เขาก็ประสบผลกรรมชั่วเพียงพอสำหรับที่จะเกิด^ก
เหตุการณ์ในชาติน้ำได้อย่างแน่นอนแล้ว

บันทึกการมี

ความอุดหน ก็อ อดใจ ยังไ ห้ามใจหยุด
ในเมื่อถูกด่าว่า ดูหมิ่นหลอกล่อ ยั่วหยัน หรือ
แสดงอาการดูถูก สะกดใจ ข่มใจ ไม่ให้ゴritch ถึง
ゴritch กสู้อดใจ ยังไ สะกดใจ ไม่แสดงอาการゴritch
หรือหาอุบัยหลอกเลยงเพื่อบรรเทา ด้วยความคิด
อันหมายความเช่นนั้นขอว่าขันติ

มีพระพุทธภามตทสันบสันุ ขันติน อ กhalbay
ประการ เช่น “ขันติ หิตสุขาวaha” ขันติย่อมนำ
ประโยชน์และสุขมาให้ “ขันติ สาหสวารณา” ขันติ
ย่อมนำไว้ได้ชงความผลุนผลัน “ขันติ ปรม ตโป^๔
ตตากุaha” ขันติ คือความอุดหนบนตบะอย่างยอดเยี่ยม
เช่นบนตน ฉะนั้น จึงนับว่าเป็นธรรมสำคัญยิ่ง
ทั้งในคดีโลกคดีธรรม ไครมีประจำตนทำให้เป็นคน
ส่งงาน ย่อມอ่านวิประโยชน์สุขให้สำเร็จได้อย่าง
มากมาย

ขันติบารมี^{๔๕} พระโพธิสัตว์ย่อมประพฤติปฏิบัติ
ได้เต็มเปี่ยมทุก ๆ ขันไม่ยกพร่อง สุดแต่โอกาสจะ
อำนวย

จะได้ยกເອາເຮືອງທີ່ พระโพธิสัตว์ได้ปฏิบัติເຮືອງ
ขันตามແສດງໄວ້ເປັນອຸຫາຫຣນ໌ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້
ເຮືອງຈຸດອະນຸມປາລກຸມາຮ

เมื่อสมัยທີ່พระเจ้าມหาปตາປະເສົ້າຈົກງອງຮາຊຍ໌ໃນ
ພຣະນົມພຣາຣາສີ พระโพธิสัตว์ໄດ້ກຳນົດໃນພຣະກຣກ
ແທ່ງພຣະນາງຈັນທາເຖິງພຣະອົກມເໜສີຂອງທ້າວເຮອ ເນື່ອ
ປະສູກີແລ້ວທຽບໄດ້ພຣະນາມວ່າ “ອະນຸມປາລກຸມາຮ”
ເນື່ອພຣະຫນມໍໄດ້ ຕ່ເຄືອນ ພຣະມາຮາໄດ້ສຽງສັນດ້ວຍ
ນ້າຫອມແລ້ວທຽບເຄຣົອງເສຣົ່າໃຫ້ນັ້ນເລີ່ນອູ້ໆ ທ້າວເຮອໄດ້
ເສົ້າມາຍັງທີ່ປະທັບຂອງພຣະນາງ ທັງກຳລັ້ງເສັ່ນກັບພຣະ-
ໂອຣສອຍໆ ຈຶ່ງໄມ່ມີໄອກາສລຸກຂັນຮັບເສົ້າ ເບີ່ນເຫດ
ໃຫ້ທ້າວເຮອທຽບກັ້ວມາກ ແລະທຽບຄໍາວ່ານາງນີ້ທໍາທຽນ
ເພຣະລຸກຊາຍ ດ້ວຍເຂົ້າປ່ອຍໄວ້ນານນາງຈະກຳເຮີບໜັກ
ມີຂັ້ນ ຈຶ່ງຄົດຈະກຳຈັດເສີຍເຕັ້ນມືອ ເນື່ອທ້າວເຮອເສົ້າ
ກລັບໄປປະທັບນາຮອາສນະ ຈຶ່ງຮັບສິ່ງໃຫ້ຫານາຍ

เพชรฆาต แล้วรับสั่งให้ประหารพระราชโ/or สมรรม
ปะลະนັ້ນເສີຍ ເພຣະດັ່ງນີ້ປ່ອຍໄວ້ທ່ອໄປກໍອາຈະແຍ່ງ
ຊິງຮາຊສມບັດສັກວັນຫນັ້ນແນ

ເມື່ອພຣະເຖິວທຣາບເຮືອງ ພຣະນາງກໍທຣງກຣແສງ
ເໜີ່ອນຈະຂາດພຣະທີ່ຢັງໄປໃນຂະແນນ ພຣະນາງອຸ້ມເອາ
ພຣະຣາຊໂ/or ສເຂົ້າໄປເຜົ້າຫຼຸຂອພຣະຣາຫານອກຍ້ໂທ່ານ ແກ່
ທ້າວເຮອກຍືນກຣານທ່ອກໍາຕຣັສເດີມ ຄົວໃໝ່ເພື່ອມາຫາກ ຕັດ
ພຣະຫັດ໌ຂອງຮຣມປາລະເສີຍ ພຣະເຖິວຂອໃໝ່ເພື່ອມາຫາກ
ຕັດພຣະຫັດ໌ຂອງພຣະນາງແທນ ໂຄຍກລ່າວວ່າ ‘ຂອພຣະອົງຄໍ
ຈັງຮັບສັ່ງໃຫ້ປ່ອຍຮຣມປາລະນັ້ນເດີດ ແລ້ວຈັງຕັດມືອຂອງ
ໜ່ອມນັ້ນແທນ’

ພຣະອົງຄໍທຣງແລດູນາຍເພື່ອມາຫາຕອຍໆແລະທຣງຮັບສັ່ງ
ອໍຍ່າງເນື່ອບໍາຫາວ່າ ຈັງຕັດມືອຍ່າຫຼ້າ ທັນໄກນັ້ນ ນາຍ
ເພື່ອມາຫາກກໍຄວ້າຂວານກຣະຫນາລົງບນພຣະຫັດເລັກ ຫຼືຂອງ
ພຣະໂພຣີສັກວ່ອຍ່າງໄໝ່ປຣານີ ປານປະໜົງວ່າຫຼຸ່ມໄໝ້
ທ່ອວນ ຫະນັ້ນ ພຣະກຸມາຮມ່ອດູກຕັດມືອທັງສອງຂ້າງກໍ
ມີໄຕຮ້ອງໃໝ່ ມີໄຕປຣິເທວນາກາຣ ຖຣງອຄທນທຶນທີ

แต่เมตตาเป็นเบื้องหน้า พระนางจันทาเทวีทรงเก็บ
ปลายพระหัตถ์นั้นไว้แล้วทรงกรรแสงอยู่ไปมา

เมื่อนายเพชรมาทูลตามท้าวเรอ ก็ทรงตรัสสั่ง
ให้ตัดเท้าทั้งสองข่องธรรมป่าละนันเสีย เมื่อพระนาง
จันทาเทวีได้สะคบคงนั้นก็ทูลขอไว้ออกด้วยคำว่า ข้า-
พระบาทเองเป็นผู้ผิด ลบล้างพระเกียรติ จงปล่อยให้
ธรรมป่าละเป็นอิสระเสีย เชิญตัดเท้าทั้งสองข่องพระนาง
เดิม

เมื่อท้าวเรอยินพระคำรัสรัศมินายเพชรมาทักทัก
เท้าทั้งสองข่องพระโพธิสัตว์เสีย พระนางก็เก็บพระบาท
ของพระอุรสที่เป็นค่วยเลือกนั้นไว้แล้วทูลว่า แม้ว่า
มีแต่เท้าจะถูกตัดหมดแล้ว มากากยังควรที่จะเลียง
บุตรคนนั้นไว้ ขอพระองค์โปรดประทานพระอุรส
นั้นเดิม

ในที่สุดพระเจ้ามหาราชาปะกรับสั่งให้ตัดศีรษะของ
ทารกนั้นเสีย มิใช่ที่พระนางจันทาเทวีจะทูลขอประการ
ใด พระเจ้ามหาราชาปะกรับสั่งโดยนร่างกายของพระ-
โพธิสัตว์ที่ถูกตัดมือตัดเท้าแล้วนั้นบนอาชญากรรมแล้วรับ

เจริญฯ

๑๖ ก.พ. ๒๔๒๕

๒๕

ขออภัยด้วยว่า สำเนาฉบับนี้เป็นสำเนาที่ลอกสำเนาเดิมมา

โดยสมุดแห่งชาติสากลในคราวนั้น

คำวายปลายคลื่นทำให้บานชันเล็กชันน้อย พระชนูงจันทร์
ก็เที่ยวเก็บเศษเนื้อที่ เท็นไป คำวายไลหท ของพระไหรส
ร้องให้ฟังฟ่ายนาถอาอยุ

เมื่อพระนางทรงรำพรมเพ้ออยู่นั้น หฤทัย ชัง
ถูกคุกคามคำวายความโศกรุ่มເພາอยู่อย่างนั้น ได้ถูกทำลาย
ประหนึ่งเหมือนไม้ไปถูกไฟเผาระเบิด พระนางได้สิ้น
ชีวิตลง ณ ทรงพระพักตร์ของพระเจ้ามหาปตานะนั่นเอง
เมื่อพระนางเทวีได้สิ้นพระชนม์แล้ว แผ่นคินอันหนา
แน่นก็ไม่สามารถจะรองรับท้าวเรอไว้บนโลกนี้ได้ จึง
แยกออกเป็นสองภาคสูบท้าวเรอลงสู่เวจิมหานรก หมู่
อำนาจยังจัดการ ปลงพระศพของนางจันทร์เทวีกับ
พระโพธิสัตว์ด้วยประการฉะนั้น

๔ ๕ ๖ ๗
ในเรื่องนี้แสดงถึงความอดทนทุกข์เวหนาอย่าง
สาหัสของพระโพธิสัตว์พร้อมทั้งเมตตา แม้จะถูก
ทำร้ายอย่างนั้น ก็ไม่แสดงอาการร้องไห้ทຽนทุร้าย
มาตรฐานเพียงโหมน้ำสักไม่นี่ ดังนั้นคติอันนักอาจจะ
สอนใจเราได้ดีว่า เมื่อไม่มีทางหลักเดียงก์สุหนด้วย
ใจ ㅁ ㅁ ㅁ

ສັຈບາຣມ

ສັຈ ແປລວ່າ ຄວາມຈົງ ຄົວຄວາມແນ່ແຫ້ໄມ່
ເປັນສອງ ແຕ່ຄວາມຈົງນີ້ ແຍກອອກເປົ່າສອງປະເກທ
ຄອ ຈົງຂອງບັນທຶກ ຈົງຂອງພາດ

ໃນທັນຈະບຣຢາຍເນພາະຈົງຂອງບັນທຶກທ່ານີ້
ສັຈຂ່ອງຈົງນີ້ນຳໄປໄສ່ໃນສົ່ງໄດ້ ຖໍ່ກໍທຳສົ່ງນີ້ໄ້
ຈົງໄປໝາດເຊັ່ນໄສ່ເຂົ້າກັບກາຮງານ ທໍາ ກໍຈົງ ໄສ່ເຂົ້າກັບ
ວາງ ທໍາ ກໍຈົງ ໄສ່ເຂົ້າກັບຄວາມຄຸດ ທໍາ ນັ້ນກໍຈົງ ສັຈນີ້
ເມວພຸດຄົງຮສ ກໍເບັນຮສຈົງໄມ່ໃຊ່ຂອງປລອມປະກາຣໄດ້
ທໍາປະກອບຄູ່ກັນໄປກັບສັຈ ກາຮນັ້ນຕ້ອງໄມ່ຜິດ ຄນທໍາທ່າ
ງານໄໝຢູ່ ທໍາສຳເຮົາໄດ້ນັ້ນຕ້ອງມໍສັຈ ອາກເວັ້ນສັຈເສຍ
ເປົ່າໄມ່ສຳເຮົາ

ເຮື່ອງຂອງສັຈມາກ ດັ່ງນັ້ນຈົງຂອກລ່າວເກີຍວັບ
ສັຈທ່ານພຸດບາຣມທ່ານີ້ ກາຮປະພຸດຕີຈົງໃນສົ່ງ
ທໍາໄມ່ຈົງ ຜຣອໄມ່ຈົງໃນສົ່ງທ່ອງຍ່າງນີ້ ໄມ່ຈັດເປັນ
ສັຈບາຣມໃນທັນ ກົງກໍ ກົງກໍ ກົງກໍ ກົງກໍ ກົງກໍ
ຄອຫລັກສັຈຂັ້ນສູງເປັນເກີຍທໍາ ຄອພະອົງຄໍທຽມນອນ

ชีวิตไว้ให้ความจริง แม้ชีวิตจะเดดขาดจากร่างเพราะ
ประพุตสัจจก์วัง และการที่ประพุตสัจจันน์ ได้
เป็นไปในทางช่วยชีวิตสัตว์ให้พ้นจากภัยมรณะ อย่าง
นั้นขอว่าสัจจบารมี

เรื่องสัจจาน สพระโพธิสัตว์

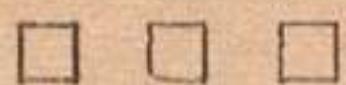
ครั้งหนึ่ง พระพุทธองค์เสวยพระชาติเป็นพระ-
หมณ์ชื่อ สัจจกุมาร ในเมืองพาราณสี เรียนศิลปวิทยา
ในสำนักอาจารย์ทิศาปาโมก्षแต่ครั้งยังเด็ก ต่อมามาไม่
ชอบการของ Mara ว่า
จึงน้อมใจไปในทางเนกขัมมะ
จึงขอนุญาตมารดาบิคากอ กับชีวิตเป็นพระคาส บำเพ็ญ
พรతอยู่ในรากบា เขตเมืองพาราณสิน

ในครั้งนั้นความเป็นอยู่ของชนชาวเมืองชมภูทวีป
เต็มไปด้วยความ โหคร้ายหารุณ ปราศจากเมตตาป्रานี
ท่องกันและกัน เพราะค่าที่ตราค่าค่าชีวิตของทัวร์
สูงเกินไปกว่าชีวิตของบุคคลอื่น จึงโหคร้ายใจมิพ
นอกจากนั้นก็ยังพยายามจะซิงเอาความสุขใน ชีวิตผู้อื่น
มาใส่ชีวิตตน เห็นชีวิตคนอื่นไม่มีค่า

ฝ่ายพระโพธิสัตว์บัวแล้ว เจริญสมานบัตได้
 บรรลุสมานบัต ๙ และโลกิยอภิญญาแล้วสามารถจะ^๔
 ส่องทิพยเนตรมองเห็นทั่วโลก เจิงเห็นชาวชุมกุทวีป^๕
 ทั้งหมดให้มโนหด เกิดธรรมสังเวช เพราะชาบชังถึง^๖
 ความเหียนโหนนน ว่าจะกลับมาเผาผุทเหียนโหนนเอง^๗
 ในภายหลัง พระโพธิสัตว์มีพระทัยอันประกอบด้วย^๘
 พระมหากรุณาริคุณอันใหญ่ในสัตว์ทั้งหลาย มาแต่ไหน^๙
 แต่ไร ดังนั้น จึงจะนั่งคุยกายไม่ได้ จึงได้มั่นใจว่า^{๑๐}
 จะเที่ยวแแนวนำสอนสัตว์เพื่อประโยชน์สุขของทั่วเอօง จึง^{๑๑}
 ได้แหงลงทรงไปยังชุมกุทวีป เที่ยวแสดงธรรม สังสอน^{๑๒}
 เวไนยสัตว์ให้ได้รับแสงสว่าง ให้เว้นในทางที่ผิดทาง^{๑๓}
 ออยู่ในทางที่ชอบประกอบด้วยเหตุผล^{๑๔}

เมื่อชาวชุมกุทวีปต่างพา กันชื่นชมยินดีในธรรมที่^{๑๕}
 พระโพธิสัตว์ได้แสดงมา และประพฤติปฏิบัติตาม^{๑๖}
 คำสอนนั้น การเหียนโหนกเบาบางลง ต่างก็สมัคร^{๑๗}
 สมานสามคักกลมเกลี่ยวกันดี^{๑๘}

การที่พระโพธิสัตว์ ไม่กลับกลอกถอย หลังทั้ง
ในการอุกบวชและการพร้าสอนมหาชน จนสำเร็จ
ตามความมุ่งหมาย จัดว่าเป็นการบำเพ็ญสัจจารมี
อย่างหนึ่งในส่วนนบารมีธรรมด้วย

ອົທິກູສານບາຣມ

ສຽງພົກຈຸກອ່າງໃນໂລກ ເປັນຕົ້ນວ່າ ການທຳນາ
ກ້າຂາຍ ມີອົກຝາກໄດ້ ຖໍ່ກົດານ ນອກຈາກຈະຫວັງຜລ
ຄົວ ກໍາໄຮແໜ່ງກາຮກະທຳນັ້ນແລ້ວ ຍັງຈໍາເປັນຕົ້ນຫວັງ
ອະໄວອົກອ່າງໜັງ ທັງສໍາຮັບເປັນເຄຣອງພຍູງການທຳ
ນັ້ນ ໃຊ້ສໍາເຮົາຕາມຄວາມປ່ຽນດາ ຄົວ ອົທິກູສານ
ໄມ່ວ່າຈະທຳອະໄຮດ້າດອົທິກູສານເສີຍແລ້ວຈະຫວັງສໍາເຮົາ
ກິຈການນັ້ນໄດ້ຢາກ ແນວດສົມເຕັມພະບົມສາສົດຖາທ
ຈະໄດ້ສໍາເຮົາພະໂພທີ່ຢູ່ໄດ້ ກໍເພຣະອາຄີ້ຍອົທິກູສານ
ທະຮຽນຂອນ ທັງເຮັຍກວ່າ ອົທິກູສານບາຣມ

ດ້າຈະພົດກັນໄຟເຂົ້າໃຈງ່າຍ ອົທິກູສານນັກຄອ
ຄວາມຕັ້ງໃຈນັ້ນເວັງ ມີຄວາມຕັ້ງໃຈອູ້ທີ່ໃຫນ ກົມຄວາມ
ສໍາເຮົາອູ້ທັນນີ້ ແຕ່ຈະອ່າງໄຮກົດ ຄວາມຕັ້ງໃຈນັ້ນຕອງຍື່
ບນຮາກສູານ ໂດຍ່າງ ຄົວ ດີ ກັບ ປົວ ດັ່ນນັ້ນໃນທີ່
ເຮົາຈະພົດກັນແຕ່ຄວາມຕັ້ງໃຈດີ ທັງມີຜລເປັນສຸຂ ພລທ
ໄດ້ຮັບຈາກຄວາມຕັ້ງໃຈດັ່ນຄອງຄວາມເປັນສຸຂໃຈ ໃນ
ໂລກນີ້ ໄນມີອະໄຫມ່ນຸ່ມຢືນປ່ຽນດາ ຍັງໄປກວ່າຄວາມສຸຂ

และความสุขจะมีขึ้นได้ ก็เพราะความตั้งใจไว้ขอบ
ประกอบในสุจริตธรรม

สำหรับในเรื่องอริภูมานบารมีนี้ ท่านได้ยก
นิทานแสดงไว้เพื่อเป็นอุทาหรณ์ ซึ่งจะได้ยกมาแสดง
ณ ที่นี่ด้วย กังท่อไปนี้

กัณฑชาดก

ในอดีตกาล พระโพธิสัตว์เสวยพระชาติ เป็นพระเจ้าพรหมทัต เสด็จเดลิ่งถวัลยราชสมบัติอยู่ในพระนครพาราณสี พระองค์ทรงมีศรัทธาเลื่อมใสที่จะสามารถอุปถัะ และปฏิบัติในกองการกุศล มีปุโรหิตรหนึ่ง มีนัยสั้นคานหมายมักง่าย ชอบที่จะรีดเนือเดือกรະดูก มหาชนอยู่เป็นประจำ จากการพิจารณาคิดต่าง ๆ วันหนึ่งเป็นวันอุปถัะพระองค์ตรัสตามปุโรหิตรผู้เข้ามา เผ่าว่า “อาจารย์ท่านสามารถอุปถัะแล้วหรือ ? ” ทั้ง ๆ ที่เขายังไม่ได้สามารถ แต่เขาก็ตอบว่าสามารถ แล้ว เมื่อเขากลับถึงบ้านเวลาเย็นเขาก็งสماทาน เป็นผู้ได้ชื่อว่าสามารถอุปถัะศิลกิจหนึ่ง

อยู่มานั้นหนึ่ง ขณะเมื่อปูโรหิทันนั้นอยู่ในศาลพิจารณาคดี มีหญิงคนหนึ่งเป็นผู้มีศลเกตคดีขึ้น ครั้นจะกลับบ้านก็ไม่ได้ นางจึงทึ่งใจว่า จักไม่ลงทะเบียนไปสักเมื่อถึงเวลา นางจึงประราภ เพื่อจะล้างปาก ทันใดนั้นมีผู้นำผลมะม่วงมาให้แก่ปูโรหิทพวงหนึ่ง ท่านปูโรหิทจึงส่งมะม่วงผลนั้น ให้แก่หญิงสาวโดยกล่าวว่า “เชิญนางรับประทานมะม่วงเสียก่อน แล้วค่อยสมทานอุโบสถ” นางได้ปฏิบัติตามนั้น

ครั้นที่ omnā เมื่อปูโรหิทนั้น ได้ตายแล้วจึงไปเกิดเป็นเวมานิกเปรษ เวลากลางคืนเสวยสิริสมบัติ มีรูปร่างอันสระสวยประดับ ประดาด้วยเครื่องอลงก์การ มีเหล่าบริวาร ซึ่งแวดล้อมอยู่บนอนมาก ครั้นถังเวลากลางวันเหล่าบริวารก็ อันตรธานหายไปสักน มีไฟติดทั่วทั่วฤทธิ์ดกบัวที่บานเต็มที่ ฉะนั้น ทั้งนี้ด้วยผลกรรมที่ทำไว ผลตีที่มีสมบัติ เพราะให้มะม่วงแก่นางผู้ที่จะรักษาอุโบสถ และกรรมชั่วจากการพิจารณาคดีโคง

ครั้นกาลต่อมา เมื่อพระโพธิสัตว์หยังเห็นโทษที่อยู่ในการครองเรือนแล้ว ก็อกบัวซึ่งเป็นคำสา

บ้าเพญพรตอยู่ทั่งแม่น้ำแห่งหนึ่ง วันหนึ่งเมื่อพระ-
ดาบสลงไปล้างปากที่แม่น้ำ เหลือบไปเห็นผลมะม่วง
สุกผลหนึ่ง ชราอย่างเป็นผลมะม่วงในสวนเวลานิกเปรต
นั้นถอยมากลางน้ำ พระดาบสจึงลงว่ายิ่งเขามะม่วง
ผลนั้นมาเพื่อบริโภคเมื่อบริโภคแล้วเกิดพิคใจในรสร่อง
มะม่วง นั้นจึงขอธี鬼ฐานว่า ถ้าไม่ได้ผลมะม่วงแล้วเราจะ
ไม่ลูกไปนั่งยอมอกอาหารอยู่ ๕-๖ วัน

กรันถึงวันที่ ๗ ด้วยอำนาจของธี鬼ฐานของพระ-
โพธิสัตว์ ร้อนไปถึงนางเทพธิดาผู้รักษาแม่น้ำนั้น จึง
มาประศัยกับท่านดาบส ว่าท่านพอใจอะไร ประสงค์
อะไรจึงมาอยู่เดียวเปลี่ยนกายในเวลาร้อน

พระดาบสจึงตอบว่า การที่เรามานั่งธรรมานกาย
อยู่นี่ ความประสงค์เพื่อจะท้องการ มะม่วงสุกอันโอชา
นางเทพธิดากรันได้สกับดังนั้น จึงเข้าไปประคอง
พระดาบสเหล่าไปบนอากาศ และเชิญชวนพระดาบส
ชมสวนนั้นทั้งหมด และเชิญบริโภคมะม่วงนั้นด้วยความ
โอชา เมื่อพระดาบสบริโภคแล้ว ก็มีฤทธิ์ผ่องแผล
ชุ่นชื้น จึงเทียบเดินชมบริเวณของสวนอัมพวัน ได้

ทอคทัศนาการเห็นเปรตหนึ่ง คือ เวมานิกเปรต ซึ่ง
เคยเป็นปุโรหิตของพระคابสมัย เมื่อพระองค์เสวย
พระชาติเป็นพระเจ้าแผ่นดินกรุงพาราณสี เปรต
นั้นได้แสดงวิบากกรรมที่ตนทำมาแล้วอธิษฐานว่า จะ
นำผลมะม่วงไปถวายพระคابส เป็นประจำทุกวัน เป็น
อันความประทันยาของท่าน ก็สำเร็จลงด้วยประการฉะนั้น
นี่เป็นเพราะผลของการอธิษฐานที่ดีว่าเป็นบารมี
ได้อย่างหนึ่ง

□ □ □

เมตตาบารมี

เมตตาที่ได้แก่ความรัก แต่ไม่ใช่ความรักซึ่งเป็นไปด้วยอำนาจความกำหนด เป็นความรักที่เป็นไปด้วยความประณานาให้ผู้อ่อนเป็นสุขสำราญ คุณธรรมข้อนี้เป็นเหตุให้มนุษย์เกอกูกันและกัน ช่วยขัดทุกข้อกัย ของกันและกันและไม่พยายามป้องร้ายกัน

คนเราซึ่งได้อุบัติมาในโลกนี้ยอมรักตนด้วยกันทั้งนั้น ไม่ว่าตนนั้นจะมีลักษณะอย่างไร แต่คนเราเกิดมาไม่ได้เกิดมาเพื่อรักตนอย่างเดียว เราต้องรักคนอื่นด้วย เพราะเราจะอยู่ในโลกนี้คนเดียวไม่ได้ ต้องพึ่งพาอาศัยคนอื่น เพราะเราต้องพึ่งพาอาศัยกันนเอง การรักคนอื่นจะมีความจำเป็นมาก เราต้องปลูกความรัก และเมตตาในสัตว์ทั่วๆไป เพื่อปลดปล่อยเสียชั่งความหวาดกลัว ลดดึง

กลัวต่อภัยน์ตรายต่าง ๆ เรายังแฝ่เมตตาไปยังสัตว์
นั้น ๆ เมตตาท่านกล่าวไว้ว่ามีคุณมากมาย แต่จะ
เว้นไม่กล่าวในนี้

ตอนปัจจุบันได้นำเรื่องการบำเพ็ญบำรุงพระ-
พุทธองค์มาแสดง เพื่อเป็นอุทาหรณ์สำหรับผู้ประดิษฐ์
พุทธภูมิ

มหากัณฑ์ชาดก

ในอดีตกาล เมื่อพระเจ้าอุสสิณราช เสดย
ราชย์อยู่ในเมืองพาราณสี พวกภิกษุและหมู่มนุษย์เป็น
อันมากประพฤติชั่วช้าلامกท่าง ๆ ซึ่งไม่ถูกต้องตาม
พุทธบัญญัติ กรณัสนชีพไปแล้ว ก็อกนรากเกิດในอย่าง
ทั้งหมด ไม่มีใครไปเกิดในสรวารค์เลย เมื่อท้าวสัก
เทวราชได้ตรวจคุ้กกรรม ถึงเรื่องกรรมลามกที่มนุษย์
ปฏิบัตินั้น จึงคำริว่า เราจะทำประการใดดีจะแก้เหตุ
เหล่านี้ได้

ครั้นคำริไปก็ทรงเห็นอุบายนป่างหนึ่งที่จะช่วยทำให้มนุษย์ทั้งหลายตกใจกลัวเสียก่อนแล้ว จึงจะแสดงธรรมท่อภัยหลัง คั่งนั้นพระองค์จึงทรงสั่งให้พระมาถลีเทพบุตรนิรมิตรเพศเป็นสุนัขคำให้ญี่เท่าม้าอาชานั้น มีเขียวโตกเท่าผดถลัว มีรักมีร้อนเป็นเปลวที่ร้อนแรงที่สุด ท่านกล่าวว่า มีรูปร่างน่ากลัวที่สุดถึงกับเมื่อหูยังมีครรภ์ໄດ້เห็นแล้วถูกจะคลอกออกมากหันทีกวายความตกใจกลัว ส่วนท้าวสักกรินทรเทวราชทรงปลอมพระองค์เป็นนายพرانแล้วจึงเสศีจ ลงมาเปิดรังเสียงอันดัง เพื่อจะยังหมุ่มนุษย์ให้ได้ยินหัวติงกัน ๓ ครั้งว่า คุก่อนมนุษย์ทั้งหลายโลกจักนิบหาย โลกจักนิบหาย ๆ กั้น

พากมันนุษย์เมื่อได้ยินก็ตกใจกลัวยิ่งนัก จึงพาภันออกมายังชานพระนคร ณ ทันน้ำพวกรเขาก็ได้เห็นสุนัขใหญ่และนายพران พร้อมกับได้ยินเสียงนั้นอีกเมื่อพระเจ้าพาราณสีไก่ทรงทราบกรับสั่งให้บีกประทุมเมือง

ทันที แต่ก็ไม่สามารถจะกันไม่ให้สุนข์และนายพران
นั้นเข้าไปได้

แม้ว่าชาวเมืองจะบีบประดุลังกฤษน พระราชา
จะพาสนมกำนัลนางเข้าพระราชวังนิเวศน์ แต่สุนข์ก็ยัง
เท่านั้นขึ้นมาที่พระแท่น แล้วเห็นหอนคำยเสียงอัน
คั้ง ไม่มีความสามารถจะหยุดสุนข์นั้นได้ พระราชาได้
สติก่อนจึงค่อย ๆ เดินมายังนายพران พร้อมกับรับสั่ง
ตามว่า “นายพرانจ้า สุนข์ของท่านเห่าคงอย่างนี้
คำยเหตุอะไร ?” นายพرانจึงตอบว่า เพราะเหตุ
แห่งความทิว เมื่อพระราชารับสั่งให้อำมาตย์นำอาหาร
มาเลี้ยงสุนข์เพื่อให้หยุดเห่าถึง ๒-๓ ครั้ง แต่ทุกครั้ง
สุนข์ขี้ยาเพียงที่เดียว ก็หมด พ皇子เริ่มตกพระทัยจึง
รับสั่งตามว่า “สุนข์ของท่านก็คงคนดีและคนชัว
หรือ ? แหน ช่างน่ากสั่วจริง”

นายพرانก็ตอบว่า สุนข์นมาเพื่อจะกินเนื้อสัตว์
อื่น ๆ ก็หาไม่ แต่มาครั้งนเพื่อจะกินเนื้อมนุษย์โดย
เฉพาะ มนุษย์ผู้สร้างแต่ความนิบหายให้แก่คนอื่น ใน

วาระสุคท้ายเมื่อโลกนี้แตกแล้ว เขาจะต้องเป็นเหยือ^ช
ของสุนัขของเรา เมื่อนายพรานกำลังเจรจาอยู่กับพระ
ราชา สุนัขคำไหอยู่นั้นก็ทำท่าอีกชั้ดพยายามจะเข้าไป
กัดมหานเหล่านั้นให้เหลวแหลก นายพรานกรังสุนัข
นั้นไว้ มหาชนตกใจมาก

นายพราน เมื่อเห็น กังนั้น แล้วจึงแบ่งเพศ เป็น^ช
สมเด็จอมรินทราริชา^ช ประทับยืนอยู่บนอาภากเปลี่ยง^ช
รัศมีแล้วตรัสว่า คุกกรรมหาบพิตรผู้ประเสริฐ ทั่วโลก^ช
ท้าวสักกะ เรายแบ่งเพศมาครองนักเพียงเพื่อจะขอเทือน^ช
ท่านทั้งหลายว่า อย่าประพฤติทุจริต พิศษีธรรม^ช
อันเป็นเหตุให้เสื่อมทราม จงอย่าประมาทว่า บานน^ช
มีผลน้อย จงพยายามเอาใจใส่ปักครุองประชาชาติ^ช
ให้อยู่เย็นเป็นสุข เมื่อพระองค์ทรงสอย่างนั้นแล้ว ก^ช
เสกฯกลับยังดาวคิงส์พิพากษาของพระองค์

เร่องนี้แสดงไว้เพื่อให้เห็นว่า บางครั้งการซุ่มเข้า^ช
ให้ตกใจกลัว เพื่อที่จะทำให้เกิดการกลัวบานปุ่นริตร^ช

นั่นก็เป็นอุบายแห่งเมตตาอย่างหนึ่ง การท้าว
 สักกรินทรเทวราชเสด็จลงมา เพื่อชูมนุษย์ให้กลับไป
 ทุจริต และไม่ทำอันตรายนั่นก็นับเป็นเมตตาภารมี
 ได้อย่างหนึ่ง

อุเบกขารมี่

สังทัมนุษย์ทุกคนหลักไม่พ้น นั่นคือต้องหมุนเวียนอยู่ในโลกธรรมอันนี้เสมอ ได้แก่ได้ลาก ได้ขค สรรเสริญ สุข และเสื่อมลาก เสื่อมขค นินทา ทุกข์ ทั้ง ๙ ประการนี้ ไม่มีใครจะหนีพ้น เป็นธรรมประจำโลก ส่วนบุคคลผู้มีสติอันสมบูรณ์ ไม่ยอมปลิวไปตามแรงแห่งโลกธรรมทั้ง ๙ อย่างนั้น ห้านเรียกว่า ผู้วางแผน คือ อุเบกษา

แท้จริงคำว่า อุเบกษา แปลว่า ความวางแผน มิได้หมายเฉพาะความวางแผนเบ็นกลางอารมณ์อย่างเดียว ย่อมมีความหมาย ซึ่งอาจจำแนกออกได้เป็น ๔ ประการ ดังนี้
๑. ความวางแผนเบ็นกลางในเหตุอันเหลือวสัย
ทจะแก่ได้

๒. ความวางแผนเบ็นกลางในบุคคลที่ทำการ
เกี่ยวข้องกัน คือไม่เข้าข้างของตัว ให้ผิดหลักยุติ
ธรรม ไม่ลำเอียงเพราะอะไรทั้งนั้น

๓. ความมัชยสต์ในกิจการที่ยังให้บรรลุถึงผล
สำเร็จไม่ได้ คือเร่งชิงดีเกินไป ไม่รอผล หรือ
เรียกว่าชิงสุกก่อนห่ำ

๔. ความวางแผนเป็นกลาง ในสรรพ สัตว์ทั้ง
หลาย คือไม่รัก ไม่สงสาร ไม่ยินดี ในหมู่สัตว์ทั้ง
ไม่สมควรจะแผ่เมตตาเข้าไป เช่นโจร เป็นตน

๕. ความมัชยสต์ในความเพียร คือตั้งความ
เพียรไว้ในความพยายามพอดี ไม่กล้าเกินไปจน
ตัวเองเดือดร้อน หรือตั้งความเพียรน้อยเกินไปไม่
คุ้มกับค่าของเวลาที่กำลังดำเนินไปอย่างรวดเร็ว

อุเบกขานเป็นคุณธรรมอันประเสริฐสำคัญยิ่ง
ประการหนึ่ง บุคคลผู้มีอุเบกขานเป็นธรรมประจำใจ
ย่อมสามารถในอันจำกัดความฟุ่งเพื่อเห่อเห่มเสียได้

สำหรับเรื่องที่ พожะยกมาแสดงเป็นอุทาหรณ์ใน
กรณีของผู้หัวงพทางภูมินน มีเรื่องค้างค้างไปนี้

ก้าพพาหุขาก

ในอดีตกาล สมัยเมื่อพระเจ้าธนญชัย ครองราช
สมบัติอยู่ในพระนครพาราณสี พระโพธิสัตว์เสวยพระ^๑
ชาติเป็นนานรเพือก ชื่อว่าราธะ มีบริวารหมู่ใหญ่ มี
อวัยวะสมบูรณ์ แล้วมีน้องเพือกผู้ทัวหนึ่งชื่อปูกะรูป
^๒

ครั้นนั้นยังมีนายพران คนหนึ่ง ขับวนารถ^๓ สอง
นั้นได้แล้วนำไปถวายพระเจ้าพาราณสี ท้าวเรหอรับสั่ง^๔
ให้ขับวนารนั้นไว้ในกรุงทอง ให้กินอย่างดี

ในเวลาอันไม่ช้านัก นายพران อีกคน หนึ่งก็นำ
ลิงค์มาอึกทัวหนึ่ง มาถวายพระเจ้าพาราณสีอีก ลิงทัว
หลังนั้นมีลักษณะมากมายเกิดขึ้น ส่วนของอีกสองตัวนั้น^๕
เสื่อมถอยลงทุกวัน พระโพธิสัตว์ไม่ว่าอะไรไร่ ส่วน
ตัวน้องทันตุลาภสักการะของลิงค์คำไม่ไหว จึงพูด^๖
พี่ชายว่า “เมื่อก่อนนราชาตรະกลนเคย์ให้อะไรเรา กิน
ก็” แต่เดียวลักษณะสักการะ นั้นเขานำมาให้แก่ไอลิง
คำตัวนั้นตัวเดียว ก็เมื่อเรามาให้ได้ลากที่สมใจเราก็จะอยู่
ไปทำไม้พา กันกลับเข้าบ้านกัน” ลิงผู้พูดอนว่า “ถูก

เจ้าปีฎูบาน ธรรมทั้งหลายคือลาก เสื่อมลาก ยศ
เสื่อมยศ นินทา สรวเสริญ สุข ทุกชั้น เหล่านี้ล้วน
ไม่เที่ยงในหมุ่มนุษย์ เจ้าจะเสียใจไปไง"

แม้ว่าพี่ชายจะพราสอนอย่างไร ๆ เจ้าลิงผู้น้องก็
หานหันด้วยไม่ ยังริษยาเจ้าลิงคำทวนน้อยไม่วาย

แต่อย่างไรก็ต้องปีฎูบานทั้งผู้เดียวในความ
เป็นบันฑิตของลิงผู้พี่มาก นิ กอ ยู่ ว่าวันหนึ่งเจ้าลิงคำ
ทวนนจะถูกใสหัวออกจากราชสกุลไป เพราะการ
กลอกหน้ากลอกตาของมันเอง

ท่องมาอีก ๒—๓ วัน ลิงคำได้ออกท่าทางทำ
กระดิกหูเป็นทัน เนพาพระพักตร์ของพระราชนมาร
อีก พระราชนมารทกพระทัยสะทึ้งกลัว ท่างก์กรรแสง
ความน่าทราบถึงพระราชา ท้าวเชอไม่ทรงพอพระทัย
จึงรับสั่งให้ไล่ลิงคำทวนนไปเสีย ทั้งแต่นั้นมาลาก
สักการะของลิงเพื่อกหงส่องก้มากมายคั่งเกิน

เมื่อมลากเราดีใจ เมื่อเสื่อมลากเราเสียใจ
แต่เราจะเสียหรือไม่เสียก็ตาม สังเหตานเราหลักไม่

พื้น ดั้งนั้น เมื่อเกิดการໄດ້ลาก ก็อย่าดีใจมากนัก
 เพราะขณะนั้น ความเสื่อมถอยกำลังเข้าไปล้วนท่านมา
 แล้ว เตรียมเสียใจไว้บ้าง ดั้งนั้นอเบกษาความวางแผน
 เนยจึงมีคุณอย่างยิ่ง จัดเบ็นบารม์อันหนงทบุคคลผู้
 หวังพุทธภูมิจะขาดเสียไม่ได.

□ □ □

บทกวานาคากาพัน
เวสสันดรชาดก (มหาชาติ)

พระครูประการสมมาติคุณ

และ

อธิปัต্তโต ภิกขุ

สั่งเบบดำเนินการเทคโนโลยีมหาชาติ

พิธีเทคโนโลยีมหาชาตินั้น ชันเดิมนิยมเทคโนโลยีเต็กลา
พันที่เป็นภาษาบาลีอย่างเดียว เทคโนจบในวันเดียวทั้ง
๓ กันถ้วน ถือว่ามีอานิสงส์มากและเป็นอุตสาหกรรมคล
น้ำมนต์ที่คงไว้ในบริเวณพิธีอาจชำรุดล้างสีงอปัมภกตได้
มาสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี นักประชัญญ์ได้แปลออก
เป็นภาษาไทยด้วยสำนวนธรรมชาติ ใช้สวดภาษาบาลี
และอ่านคำเปล่นนั้นควบคู่กันไปด้วย

ที่มาประมาณ พ.ศ. ๒๐๒๕ แผ่นกินสมเต็จพระ
บรมไตรโลกนาถสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ได้นำ^{เส้น}
เอาภาษาบาลี มาลงไว้ที่จะมาแล้วแต่เปลี่ยนภาษา
ไทย เป็นกลอนร่ายยาวสลับกันไป นำมาอ่านสวดใน
งานนักขัตฤษพิเศษ เรียกว่า มหาชาติคำหดวง

ที่มาถึงยุค พระเจ้าทรงธรรมเสวยราชย์ ประมาณ
พ.ศ. ๒๑๔๕ พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้นักประชัญญ์
ราชบันฑิตแต่งเรื่องมหาชาติขึ้นใหม่เป็นกลอนเทคโนโลยี

เป็นที่นิยมกันอยู่ชั่วเวลาหนึ่ง แต่เนื่องจากจำนวนยัง
ยากเกินไปกว่าที่จะแสดงให้จบในวันเดียวได้ บัณฑิต
รุ่นหลังต่อมาจึงตัดตอนลงให้สั้นเพื่อเทคโนโลยีทั้งการภาษา
บาลีและคำแปลอยู่ได้จบในวันเดียว

ตามมาสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ได้มีการรวบรวมบัณ-
ฑิตนักปราชญ์ นำเอาฉบับเก่ามาแต่งแก้ไขใหม่คั่งแบบ
ที่เป็นอยู่ในบัณฑุบันนั้น

ทศชาติ (พระเจ้า ๑๐ ชาติ)

ชาติในพระพุทธศาสนา มีอยู่มาก แต่ทถือว่า
สำคัญมีสารตถะที่สุดก็คือ ชาติที่พระโพธิสัตว์บำเพ็ญ
บารมี ๑๐ ใน ๑๐ ชาติ ซึ่งเราเรียกันว่า ทศชาติ หรือ
พระเจ้า ๑๐ ชาติ ใน ๑๐ ชาตินั้น พระโพธิสัตว์ทรง
บำเพ็ญบารมีเต็มเปี่ยมชาติละ ๑ บารมี ท่านจึงแบ่งและ
ย่อไว้ดังต่อไปนี้ :-

เต—เตมยไบ	บำเพ็ญ เน—เนกขัมบารมี(อกบัว)
ช—ชนก	บำเพ็ญ ว—วิริยบารมี (ความเพียร)
สุ—สุวรรณสามบำเพ็ญ	เม—เมตตาบารมี (แผ่เมตตา)

ເນ—ເນມຣາຊ ບຳເພື່ອ ອ—ອົທິ່ນສູານບາຮມ
(ຕັ້ງໄຈແນ່ນອນ)

ນ—ມໂຫສດ ບຳເພື່ອ ປ—ບັ້ງປູານບາຮມ
(ຄວາມຮູ້ຮອບຄອບ)

ກູ—ກຸຽທັດ ບຳເພື່ອ ສ—ສລບາຮມ
(ສີລະຮຣມເຄຣົງຄຣັດ)

ຂ—ຂັ້ນທກມາຮ ບຳເພື່ອ ຂ—ຂັ້ນຕົບບາຮມ (ຄວາມອດທນ)

ນາ—ນາຮດ ບຳເພື່ອ ອຸ—ອຸເບກຂາບບາຮມ
(ຄວາມວາງແນຍ)

ວິ—ວິຫຼຸຮ ບຳເພື່ອ ສ—ສັຈບາຮມ (ຄວາມຊື່ອຕຽງ)

ເວ—ເວສສັນດອຮ ບຳເພື່ອ ທາ—ທານບາຮມ (ກາຣໃຫ້ທານ)
(ຜູ້ປະສົງຄໍຈະທຣາບຮາຍລະເອີຍຄໂປຣທາອ່ານໄກຈາກ
ຫນັ້ນສື່ອທະຫາຍີ)

ກໍາຍ່ອ ຖາງຄ້ານ ພຣະຈາຕີ ຖັນສົບເບີ່ນຫ້ວໃຈ ພຣະເຈົ້າ
໡໠ ຈາຕີ ກໍາຍ່ອຖາງຄ້ານບາຮມ ໡໠ ດີອເບີ່ນຫ້ວໃຈບາຮມ
ນິຍມກັ້ນວ່າ ດັ່ງໆໄດ້ນຳໄປກາວນາຫີອບຮົກຮມໄວ້ເສມອ
ຈະໄມ່ຖຸກຊັກຈຸງໄປສູ່ອໍານາຈຳໝາຍທາ ຄວາມບາປຄວາມຊ້ວ
ຈະໄມ່ເຂົ້າມາເບີ່ຍຄເບີ່ຍນບີ່ທາໄດ້

เวสสันดรชาดก

ในชาดกเรื่องพระเจ้า ๑๐ ชาตินี้ ถือกันว่าชาติที่เกิดเป็นเวสสันดรเป็นพระชาติที่สำคัญที่สุด เพราะนอกจากจะได้บำเพ็ญทานบารมีแก่กัลยาณแล้ว พระองค์ยังบำเพ็ญบารมีอื่นให้เต็มเปี่ยมด้วย และเป็นพระชาติสุดท้ายก่อนที่จะได้บังเกิดเป็นพระพุทธเจ้า โดยในบทบาลีของเดิม ท่านได้บรรยายเรื่องเวสสันดรไว้หนึ่งพันคัณตาบริบูรณ์ คนโบราณท่านจึงเรียกชาดกเรื่องนี้ว่า คัณตาพันไปด้วย

นักประชญ์ท่านได้แบ่งเรื่องเวสสันดร ชาดกไว้เป็น๑๓ ตอน ตอนหนึ่งเรียกว่า กัณฑ์หนึ่ง มีข้อความโดยย่อ กัณฑ์ที่ ๑ ปัจฉิม

กัณฑ์ที่ ๒ พุทธ ๓๙ พระคัณ กล่าวถึงปฐมเหตุที่พระองค์ทรงปรารภ ความกระต้าง กระเต่อง ของพระญาติแล้วได้ตรัสเรื่อง เวสสันดร นี้ ในที่ชุมนุมสงฆ์โดยพระองค์ได้เล่าถึงพระนางผุสสกิมเหสีของพระอินทร์ บนความดึงสพิภพจะต้องมาบังเกิดในมนุษย์โลก จึงขอ

พ. ๑๐ ประการจากพระอินทร์ พระอินทร์ก็ทรง
ประสิทธิ์ประสาทให้

ในกัณฑ์นี้มีกาลากาวนาประจักษ์กันท้ว่า “สัพเพ
เต ลัจฉะสี อะเร” เป็นคำประสาทพารของพระอินทร์
ถือว่าผู้ใดก้าวนานาประรดนาสีงดีแล้ว สีงนั้นจะสำเร็จสม^๔
ประรดนารวดเร็ว

กัณฑ์ห่มพาณฑ์ มี ๓๔ พระคติ ว่าด้วยการ
ปฏิสนธิของพระนางผุสกี เป็นพระราชคติของกษัตริย์
มัทตราช พอเจริญวัยได้เป็นเอกอัครมเหศีของพระเจ้า
กรุงสัญชาโยนกษัตริย์เมืองสีพี จนประสุติโอรสพระ
นามว่า “เวสสันดร” ณ ถนนพ่อค้า เมื่อเจริญพระชนม์
พระราชาแล้วก็อภิเบกสมรสกับพระนางมัทตราพระราชคติของ
กษัตริย์มาตุตราช มีพระโอรส ๑ พระองค์ทรงพระนาม
ว่า “ชาลี” มีพระราชคติ ๑ พระองค์ทรงพระนามว่า
“กันหา” พระเวสสันดรเป็นผู้ซึ่งบูรณะกอบท่านเป็นนิทัย
ผลที่สุดก็ได้รับความผิดเพราะทรงประทานช้างชื่อ “บ้ำ-
จัยนาค” แก่พราหมณ์ชาวเมืองกลิงคราชภูร จังถูกเนร-
เทศออกจากวัง พระเวสสันดรไม่ประสงค์ที่จะให้พระ

นางมัธรี มเหศี ตามเสด็จไปได้รับความทุกข์ยากลำบาก
ด้วย จึงบรรณนาความยากลำบากของการเดินทางในบ่ำ^{๕๙}
หิมพานต์ให้พระนางเชօพេង แต่พระนางมัธรีก็มีความ
ทึ่งใจแన่แน่ที่จะต้องเดินทางไปด้วยพร้อมกับพระโอรส
ธิดา จึงบรรณนาป้าหิมพานต์ในແນ່ທີ່ສ່ວຍງາມນໍາທັນ
ຈານพระเวสสันดร์ต้องยอมให้ตามเสด็จด้วย

ในกัณฑ์นี้มีค่าถາງนาประຈຳกันท้ว່ “ເອວັນຕັງ^{๖๐}
ອະນຸຄັ້ງນາມ ປຸດເຕ ອາຫາຍະ ບັຈນະໂຕ” เป็นคำของ
พระนางมัธรี ถือว่าผู้ງາວนาจะໄດ້ຮັບຄວາມສຸຂໃນກົວ
ຄຽວ ເມື່ອພັວແລະລຸກອູ່ດ້ວຍກັນຮັກໄຄຮ່ປ່ອງຄອງກັນດີ
ກົດທ່ານກົດທໍ ມີ ໂຮງຊ ພຣະຄາດາ ກລ່າວົງພຣະ
ນາງຜຸສສົດີກາບຖຸລຂອໂທຍໃຫ້ພຣະເວສັນດຣແຕ່ໄມ່ເປັນຜລ
ແລະພຣະເວສັນດຣທຽງບຣິຈາກສັກສົດກມຫາທານ (ທານ
ພິເສຍອຢ່າງຄະ ๗๐๐) ແລ້ວທຸລາພຣະຊນກູນນີ້ ພຣະເຈ້າ
ກຽງສູງຊ້ຍທຣັສທັດການມີໃຫ້ພຣະນາງມັທຣີ ແລະພຣະໂອຣສ
ທີ່ຕາມເສດ්ຈາ ແຕ່ພຣະນາງເຮອກີ່ໄມ່ຍອມພັງພຣ້ອມກັບໄດ້
ຮ່າພຣະນິ່ງຄວາມທຸກໆຮະທມຂອງການເບັນຫຼົງມ່າຍໄຮຜວ
ແລະກັດພ້ອ ຈານດິ່ງຕອນພຣະເວສັນດຣສົງເມືອງ

คาดการณ์ในกัณฑ์นี้มีว่า “ท่านนะ ตัง นิหะ
รันติ ปุนนะ ท่านั้ง ทะทาติ โถ” ใช้ภาษาเป็นนิตร์
ทำให้ข้าพเจษบริหารสวามิภักดิรักไกร

กัณฑ์วนประเวศน์ มี๕๗ พระคชา กล่าวถึงสี่
กษัตริย์เสศีจผ่านถึงเมืองมาตุลนคร พระเจ้าเจตราชทูล
อ้อนวอนให้ทรงเสศีจปักครองเมืองนี้ แต่พระองค์ไม่
ทรงยินยอม พระเจ้าเจตราชจึงสั่งพรานเจตบุตรตาม
เสศีจไปโดยรักษาประตูบ้ำพร้อมทั้งช่างงานเขาวงกต นอก
นั้นก็เป็นการพรรณนาการเดินทางในบ้านพานต์ไปจน
ถึงอาศรม

คาดการณ์ในกัณฑ์นี้ คือ “สะยะเม โว นะมิต
วนะ อุปคัจฉันติ ทาระเก” ใช้วาจาเดินบ้ำ หาผล
ไม่ได้ง่ายไม่ออกยาก

กัณฑ์ชูชอก มี๗๙ พระคชา กล่าวถึงชูชอกเข็ญ
ใจ ขอทานเขามาได้ก็เก็บทรัพย์สะสมไว้ได้มากแล้วก็
นำไปฝากไว้กับเพื่อน เพื่อนนำออกใช้เสียจนหมด เมื่อ
ชูชอกมาทางจิงยก “อมิตรคชา” ลูกสาวให้เป็นเมีย ชูชอก

พามาอยู่บ้าน นางอมิทกดาปฐีบัตผ้าดี พากนาง
พระมหาณเพื่อนบ้านถูกผัวของทัวค่าว่าเปรียบเปรยจังจง
เกลี่ยกจังชั้นนางอมิทกดา พากันมากลั่มรวมค่าว่ากระหบ
กระเทียบให้ภารรยาสาวของชูชอกได้รับความกระเทือนใจ
นางใช้ให้ชูชอกไปขอสองกุ้มารมาเป็นทาย ชูชอกต้อง^{ชู}
ออกจากบ้านเดินสีบเสะมุ่งไปเข้าวงกתןพบกับพราน
เจตบุตร

คากาภาวนานในกันทัน คือ “ตั้สมิง จิรายันเต^{ตั้}
กะหาปะเน ละลัญเชตัว” มีคนอยากให้ทรัพย์ ได้
รับแล้วเก็บไว้อยู่คง “ตา นัง ตัตตะ คะตาโวชุง”
คากาชูชอกใจเมี้ยสาว

กันหลุลพน มี ๓๕ พระค�다 กล่าวถึงพราน
เจตบุตรพบชูชอก ชูชอกหลอกว่าเป็นราชทูตของพระเจ้า
กรุงศรีอยุธยา ทรงชักขึ้นทางไปเข้าวงกตให้ จน
ถึงชูชอกไปพบอาศรมของอจุตฤทธิ์

ในกันทันมีคากาอยู่บ้านไม่มีภัย สงสาราสัตว์ไม่
ทำอันตราย ใช้ภารนาเมื่อก่อไฟก่อนนอน คือ “ชาตະ
เวทัง นะมัสสະติ”

กํอทําหนาพน มี ๘๐ พระคําดา กล่าวถึงชูชก
เข้าไปนมัสการ อจุตฤทธิ์ พุคคลวจนอจุต ฤทธิ์ ทรงเชื้อ^ช
เลื่อมใสแล้วก็ถามถึงทางไปเข้าวงกต พระฤทธิ์ได้
บรรณนาถงสัตว์บ้านนาชนิดที่มีพิษมีภัยและตนไม่น้อย
ให้ญี่นานาบรรณ ซึ่งขัน ตามทางผ่านไกลี สาระมุจจินท์
พร้อมทั้งชี้ทางไปเข้าวงกตให้

กํณทั่นมีคําถากําเนดองไม่มีภัย ใช้ภาวนายณะเกิน
ทาง “อะโถ หังสา ยะ มะกะสา อัปปะเมเวะ
สิริงสะปา วะเน พาพะมิคากิณเณ หิงสา มัยหัง
นะ วิชชะตี”

กํณทกุمار มี ๑๐๑ พระคําดา ว่าด้วยตอน
ชูชกหาวิธีจะเข้าเผาพระเวสสันดร จึงท้องนونคอยให้
ถึงเช้าพรุ่งนี้ให้พระนางมัทรีเข้าบ่าเสียก่อน ในคืนนั้น
พระนางมัทรีผันร้าย แต่พระเวสสันดรทายว่าไม่มีภัย
ใดๆ พอพระนางมัทรีออกบ้าชูชกก็เข้าทูลขอสองกุมาร
ทันที พระเวสสันดรไปเรียกสองกุมารขึ้นจากสาระและ
ศีรากาสองกุมารแล้วประทานให้ชูชกคงปะสงค์ เมื่อ

ได้รับพระราชทานแล้วซึ่งก็เมียนต่อหน้า พระเวสสันดรปริเทวนาการและทรงพิโตรแต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร ได้ เพราะข้ากับเจ้าเข้าเมียนทิกัน จบลงตอนกันหนาสั่งถึงพระแม่มัธรี.

ในกันทันนี้มีคณาจารย์ซึ่งขอทานหรือหัวใจซึ่ง ก็เป็น วาปุ นะ มีคำว่า “ยะถาน วาริยะ โภ ปูโร สัพพะกาลัง นะ ขีบะตี” ถือกันว่าใช้ในการพุคขอสิ่งใด สิ่งหนึ่งจากผู้อื่นได้ผลประเสริฐนัก และมีคณาปลองบเด็ก เมื่อเด็กร้องให้หรือเกรงกลัว ก็ “เอหิ ตาตะ บียะ ปุตตะ หรือ เอต้า ปุตตะ” กับคณาเวสสันดรคับໂกรช่วง “อักโภสະตี ปะหะระตี”

กันทั่วมัธร มี ๕๐ พระคณา กล่าวถึงพระนางมัธรีเสต์ฯ ไปหาผลไม้ในบ้าน กลับมาพบสามเสื้อร้ายนอนขวางทาง จึงพุดอ้อนวอนให้หลีกทางให้ พอกลับมาถึงอาศรมก็ไม่พบลูก ทรงพิสูจน์แล้วว่าพระภัยถูกทิ้งสองเมืองเข้าไปหาพระเวสสันดรก็ถูกท้อท่อว่าหาว่าไปหลงรักพวกวิทยารจนลืมลูกผู้งานพระนางมัธรีสลบ เมื่อฟันขัน ก็ทราบเรื่อง จากพระเวสสันดรแล้วอนุโมทนา ปุตตะทาน

ในกันทันมีคำาขอทางเมื่อสักวันร้ายมาขวางอยู่ ผู้
หญิงว่า “มัคคั่ง เม เทถะ ยาจิตา” ผู้ชายว่า “มัคคั่ง
เม เทถะ ยาจิโตร”

กันท์สักกบรรพ มี ๔๓ พระคติ กล่าวถึง
พระอินทร์แปลงเป็นพราหมณ์มาทูลขอพระนางมัคคั่ง
พระเวสสันดรก็ทรงยินดีพระราชทานให้ เมื่อได้รับแล้ว
ก็ถวายคืนให้อยู่ปฐบัตรตลอดไป แล้วประสาทพร ๙
ประการให้แก่พระเวสสันดร

ในกันทันมีคำาสำหรับงานในการทำบุญให้
ทาน ทำมากเท่าไครพย์สมบัติไม่รู้ก้มศักดิ์ คือ
“ยะถา ปุณณานิ กะยีราถะ ทะหันตา อะปะราปะรัง”

กันท์มหาราช มี ๖๙ พระคติ กล่าวถึงชูชา^ก
พางสองกุมารเดินลงทางมาทางกรุงพิชัยเชตุตร พระเจ้า
กรุงสัญชัยให้ทราบก็ทรงได้ตอนพระเจ้าหланหงส่องท่อ
ชูชา^ก และทรงเสียงคุชูชา^กจนอึมหนำสำราญ ชูชา^กบริโภค^ก
อาหารมากเกินไปจนอาหารไม่ย่อย ท้องแตกตาย หลัง
จากนั้น พระเจ้ากรุงสัญชัยก็จัดพิธีสมโภชรับขาวัญ^ก
พระเจ้าหлан พอก็เมืองกลิงกราชภูร์ได้นำช้างปั้นจัย

นามาคินพระองค์ จึงรับสั่งเตรียมกองทัพไปรับเสด็จ
พระเจ้าเวสสันดรกลับเมือง

ในกัณฑ์นี้มีคณาเพียงบทเดียว ใช้ฝากรเด็กให้
เทวครรภษา กือ “เทว กุมารัง อารักษันตุ”

กัณฑ์นี้ มี ๓๖ พระคณา ว่าด้วยการ
เสด็จพระราชดำเนินไปสู่เขาวงกตของพระเจ้ากรุงสัญชัย
พระนางผุสสติ พระชาลี และพระนางกัณหา พร้อม
จัตุรงคเสนาเป็นขบวนตามเสด็จ จนกระหงหง
กษัตริย์ได้พบกัน และคีพระทัยจนสั่นสมปุตติคั่วยกัน
หงหงพระองค์ พร้อมหงข้าราชบริพารและทหารหง
กองทัพ และฝนโบกขรพัสดก็ได้ถกลงมาจากท้องฟ้า
ประยปรายจนหก กษัตริย์กลับฟื้นจากสมปุตติ

ในกัณฑ์นี้มีคณาความญาติ ถือกันว่า สعادหวานา
เสมอๆ แล้ว ญาติพี่น้องรักใคร่สามัคคิกลมเกลี่ยกันที่
คณาว่า “วุญญิชารัง ปะวัตเตนโต เทโว ป่าวัสสี
ตาวดเท อะถะ เวสสันตะโร ราชวงศ์ ญาติห
สะมะคัจฉะถะ”

กัณฑ์นครกัณฑ์ มี ๔๙ พระคชา เริ่มจาก
ตอนพระเวสสันดรสั่งถวายพระยาศรี สรงสนาน และ^๘
ทรงรับพระราชทานเครื่องทรง หลังจากนั้นก็เสด็จ^๙
กลับเข้าพระนคร และได้ครองเมืองท่องมา

กัณฑ์มีพระคชาเวสสันดรรองเมืองว่า “ເອ-
ກັ້ມັງ ສັນນີປະຕິງສຸ ນາສສະ ມັງຊູ ນິກຸ່ງຊິງສຸ ປຸຣະໂຕ
ປະຫຼືບໍ່ຊິງສຸ ສະມັນຄາ ປະຮິກະຮິງສຸ ເວ” เป็นคชา
มหาໂගຄທຣັພຍ

ຫວ້າໃຈຄາດາພັນ

ສະ ຮະ ຕະ ນະ

ດີເປັນບທກວານາກຮອບຈັກຮວາພໃຊ້ໄຄ້ສາຮພັກ

ກາຮໃຊ້ຄາດາ

ຜູ້ໃຊ້ຄາດານີ້ ຂ້ອສໍາຄັນຕ້ອງທັງໃຈໃໝ່ນັ້ນ ທໍານັ້ນ
ສາຍາຍອຸ່ນຍຸ່ນນິຕິຍ໌ ແລະເຈົ້າພຸຖາຄຸນ ທຽວມຄຸນ
ສັງມຄຸນກ່ອນ ຈຶງຈະບັງເກີດຜລກາມປະສົງກໍ

ອົທີປັບຕົວ ກິກຂູ

หนังสือกี่มีคุณค่า ราคาถูก ปลูกสร้างในศาสนาก็

อภินิหาร, วิญญาณเนจร, ทศนารชากก
และ ยกเข้าพระสุเมรุ

มีเรื่องทั้ง ๓ ที่เคยได้ออกอากาศทางสถานีวิทยุ
กรรมการรักษาดินแดนภาคผนวกบรรจุอยู่ในเล่มมากมาย
หลายเรื่องล้วนเป็นประโยชน์ท่อผู้อ่านเป็นอย่างมากทั้ง
๓ เล่ม

ควรจัดหาไว้ประจำบ้าน เพราะเป็นหนังสือเล่ม
เดียวที่ เก็บอ่านซ่อนใจ ผู้ใหญ่อ่านไม่อึม

หนังสือชุดนี้จะรวมเป็น ๓ เล่มชุด ขนาดเล่ม ๑
เล่ม ๒ มีแล้ว (จำนวนจำกัดหมดแล้วจะไม่พิมพ์ต่อไป
อีก) กำลังจัดพิมพ์เล่ม ๓ อุ่นอย่างรีบเร่ง

คงยังข่าวไว้ให้ดี

หนังสือดอกชุดหนังที่เป็นที่นิยมอ่านและพูดถึงกันอยู่
ทั่วไปในขณะนี้

วิญญาณเนตร ตอน ๔
นักกรรม

รวมเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงของคนในยุคปัจจุบันและอดีต ซึ่งให้เห็นผลของการร่มดีกรรรมช่วยอย่างชัดเจนปราศจากข้อโต้แย้งใด ๆ ทั้งสิ้น อ่านแล้วทำให้เป็นคนเชื่อบุญเชื่อบาปขึ้นมาอย่างไม่รู้ตัว ทำให้คนหลายกลุ่มปากรรรมมาแล้วเป็นหมื่น ๆ คน ในขณะที่นำออกอาการทางวิทยุกระจายเสียง รด.

หนังสือเล่มนี้ ๔ เล่มจบ ขณะนี้เล่ม ๑-๒ มีแล้ว เล่ม ๓ กำลังจัดพิมพ์อยู่ จะออกมาก่อนอ่านกันได้ประมาณกลางเดือน สิงหาคม นี้

มิทลานอโศก วัฒนาธาราตุ ห้าพระจันทร์
พระนคร

พระพุทธทำนายทํา

โดย ประจวบ สารกุ

รวมพระพุทธทำนายเท่าที่จะหาได้ในบั้งค้วันมา
ไว้ในหนังสือเล่มนี้คงถ้วน โดยเฉพาะท่านจะได้เห็น
ความมหัศจรรย์ของพระพุทธทำนายที่สามารถทายเหตุ-
~~ให้สมควรแก้ไขแก้ไข~~
การณ์ ๓๐ ปีรุ่งหัวหงส์พุทธศุภกาล (พ.ศ ๒๔๘๕-๒๕๑๕)
ได้อย่างแม่นยำไม่นานเชื่อ

เหตุการณ์ทางด้านในโลกนี้เกิดขึ้น เพราะมีอะไร
เป็นเหตุ ? ศาสนาเสื่อมอย่างไร ? ใครเป็นคนทำให้
เสื่อม ? เมื่อศาสนาเสื่อมแล้วเหตุการณ์อะไรจะเกิด
ขึ้นบ้าง ?

คำตอบมีอยู่พร้อมแล้วในหนังสือเล่มนี้ ราคา
เพียง ๒ บาทเท่านั้น

~~ขอสูญเสีย~~ แผนกทำหน้าเบปรายนํ้าและ ถนนโสก
หน้าที่กรรมาวิจัย ม.ช.ร.

ทางชีวิต

อนุสารແນະແນວທາງชົວຕົກຕ້ອງ

ໄດ້ເຄີຍພິມພົບແພຣມາແລ້ວ ລັມ ເປັນທີສຸນໃຈ
ທົ່ວໄປ

ຂະນະນີ້ໄດ້ຈັດພິມພົບຮ່ວມເລີ່ມ ១-៦ ເປັນເລີ່ມໃໝ່
ຫຼັມປົກປາສົກສວຍງາມ

ກຳລັງຈະຈັດພິມພົບເລີ່ມ ៧ ດົງ ១២ ໃຫ້ແກ່ສມາຊິກ
ຕ່ອໄປໃນໄໜ່ຫັນ ຜູ້ເປັນສມາຊິກອູ່ເຄີມມືສິທິຮັບໄດ້ໄປຈານ
ກຣບຊຸດ ໄມ່ຕ້ອງເສີຍເງິນອີກ

(ໂປຣດຄອຍຕິດຕາມຂ່າວຕ່ອໄປ)

“ทางชีวิต” ຂົບຂໍ້ວມເລີ່ມ ១-៦

ນິກ ແຜນກັດຫາແບບເຮັນ ແລະ ດານອໂສກ

ຫນ້າຕົກສຽມວ່າຍ ມ.ຈ.ຮ.

ວັດທະນາຖາວອນ ທ່າພະຈັນທີ່ ພຣະນະກຳ